

SISÄLLYS: KURSSIT AINEITTAIN

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS	2
KIELET	3
A-RUOTSI	4
B1-RUOTSI	6
A-ENGLANTI	8
ESPANJA, RANSKA JA SAKSA B3-kielenä	11
ESPANJA B3-kielenä	11
RANSKA B3-kielenä	12
SAKSA, B-kielenä	12
MATEMATIIKKA pitkä oppimäärä (A)	14
MATEMATIIKKA, lyhyt oppimäärä (B)	16
BIOLOGIA	17
MAANTIEDE	18
FYSIIKAN JA KEMIAN YHTEISET OPINTOJAKSOT	19
FYSIIKKA	19
KEMIA	20
USKONTO (ev.lut.)	21
ORTODOKSINEN USKONTO	22
ELÄMÄNKATSOMUSTIETO	22
FILOSOFIA	23
PSYKOLOGIA	24
TERVEYSTIETO	25
HISTORIA	25
YHTEISKUNTAOPPI	26
MUSIIKKI	27
KUVATAIDE	28
LIIKUNTA	29
OPINTO-OHJAUS	30
TEEMAOPINNOT	30
LUKIODIPLOMIT	31
TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT	32
LUKIOKOHTAISET OPPIAINERAJAT YLITTÄVÄT SOVELTAVAT OPINTOJAKSOT (Luma-linjan opintojaksot)	32
MUUT KOULUKOHTAISET SOVELTAVAT KURSSIT	33
ERI OPPIAINEIDEN ARVIOINTI-PERUSTEISTA	35

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

ÄI01 Tekstien tulkinta ja kirjoittaminen (2 op)

Opintojaksolla opetellaan tuottamaan, tulkitsemaan ja arvioimaan erilaisia, monimuotoisia tekstejä ja niiden rakenteita ja ilmaisutapoja sekä rohkaistuu kirjoittajana ja hallitsee kirjoittamisprosessin eri vaiheet.

ÄI2+ÄI3 Kieli- ja tekstitietoisuus sekä vuorovaikutus (1 op + 1 op)

Opintojaksolla syvennetään ymmärrystä kielestä osana yhteiskuntaa ja vahvistetaan tekstien analysoimisen sekä kirjoittamisen taitoja. Lisäksi perehdytään ryhmäviestinnän ilmiöihin ja pyritään lisäämään omaa viestintärohkeutta.

ÄI04 Kirjallisuus 1 (2 op)

Opintojaksolla perehdytään monimuotoiseen kirjallisuuteen tarkoituksenmukaista lähestymistapaa ja käsitteistöä hyödyntäen. Opiskelija monipuolistaa taitoaan lukea, analysoida ja tulkita erilaisia kauno- ja tietokirjallisuuden tekstejä.

ÄI5+ÄI6+ÄI7 Tekstien tulkinta, kirjoittaminen ja vuorovaikutus (2 op + 1 op + 1 op)

Opintojaksolla syvennetään kriittistä lukutaitoa, erityisesti median roolia yhteiskunnallisena vaikuttajana. Lisäksi harjoitellaan monimuotoisten tekstien ilmaisutapojen analyysiä. Vaikuttamisen keinoin tutustutaan monipuolisesti niin kirjallisessa kuin suullisessa viestinnässä. Kirjoittamisen taitojen harjoittelussa painotetaan kirjoittamista prosessina, erityisesti suunnittelua ja editointia. Vahvistetaan omia vuorovaikutustaitoja, esimerkiksi puheenvuoron rakentamista harjoittelemalla.

ÄI08 Kirjallisuus 2 (2 op)

Opintojaksolla lisätään opiskelijan kirjallisuuden tuntemusta ja tarkastellaan kaunokirjallisuutta myös osana muuttuvaa yhteiskuntaa.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

ÄI09: Vuorovaikutus 3 (2 op)

Opintojaksolla monipuolistetaan erityisesti jatkoopinnoissa ja työelämässä tarvittavia vuorovaikutustaitoja ja syvennetään opiskelijan kykyä analysoida vuorovaikutusta. Vahvistetaan erityisesti ryhmätyöskentelyn ja muiden suullisten viestintätilanteiden taitoja.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

ÄI14: Kuvanlukutaito (2 op)

Kuvataiteen ja äidinkielen yhteisellä opintojaksolla syvennetään opiskelijan taitoja tuottaa ja analysoida multimodaalisia tekstejä kuten videomainoksia, lyhytelokuvia ja sosiaalisen median tekstejä. Opintojakson aikana tarkastellaan kuvaa mediassa, taiteessa ja kulttuurissa sekä tutkitaan kuvan ja sanan yhteistyötä niin vaikuttamisen kuin ilmaisun keinona. Opintojakson aikana pyritään käymään erilaisissa kulttuurikohteissa.

ÄI15: Kirjoittamisen kurssi (2 op)

Opintojaksolla pyritään vahvistamaan opiskelijan omaa kirjoittajaidentiteettiä. Opiskelija tuottaa omien tavoitteidensa ja mielenkiinnon kohteidensa pohjalta erilaisia tekstejä. Opintojakson aikana voidaan keskittyä niin ylioppilaskokeen tehtävätyyppeihin, median tekstilajeihin kuin luovaankin ilmaisuun.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wÄI07: Puhe- ja vuorovaikutustaitojen syventäminen

Tavoitteet: Opiskelija syventää tietoaan vuorovaikutuksen luonteesta, ominaispiirteistä ja puhekulttuurista kehittää puhumisrohkeuttaan ja ilmaisuvarmuuttaan sekä esiintymis- ja ryhmätaitojaan. Tunnistaa ja osaa analysoida

sekä puhujan että sanoman luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä.

wÄI08: Kirjoittamistaitojen syventäminen

Tavoitteet: Opiskelija vahvistaa taitoaan lukea analyttisesti ja kriittisesti erilaisia tekstejä, varmentaa taitoaan kirjoittaa sisällöltään, rakenteeltaan ja tyyliään ehyttä ja johdonmukaista tekstiä. Lisäksi kerrataan kielenhuoltoa.

wÄI09: Lukutaitojen syventäminen

Tavoitteet: Saada yo-kirjoituksissa tarvittavat perusvalmiudet kuntoon. Tekstitiedon ja -analyysin syventäminen, kielen, kirjallisuuden, kuvan ja median käsitteiden käyttö tekstien erittelyssä, tulkinassa ja arvioinnissa korostuvat. Lisäksi kurssilla analysoidaan eri näkökulmista fiktiivisiä ja faktatekstejä sekä monimuotoisia tekstejä.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wÄI10: Prosessikirjoittaminen

Tavoitteet: opiskelija oppii työstämään tekstiä pitkäjänteisesti vaiheittain, tunnistaa oman tekstinsä ongelmakohdat ja oppii tarkkailemaan ja hiomaan kirjoitustaan. Numeroarvosana.

KIELET

Toisen kotimaisen ja vieraiden kielten opetus kehittää opiskelijoiden kulttuurien välisen viestinnän taitoja: se antaa heille kieleen ja sen käyttöön liittyviä tietoja ja taitoja ja tarjoaa heille mahdollisuuden kehittää opiskeltavan kielen kielialueen tai yhteisön kulttuuria koskevaa tietoisuuttaan, ymmärtämystään ja arvostustaan. Tällöin otetaan huomioon erityisesti eurooppalainen identiteetti ja eurooppalainen monikielisyys ja -kulttuurisuus.

Kielten opetus antaa opiskelijoille valmiudet kielten omaehtoiseen opiskeluun auttamalla heitä ymmärtämään, että viestintätaidon saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä ja monipuolista

viestinnällistä harjoittelua. Vieras kieli oppiaineena on taito-, tieto- ja kulttuuriaine.

Tavoitteena on, että opiskelija saavuttaa eri oppimäärissä eurooppalaisen viitekehyksen mukaiset kielitaidon kuvausasteikon tasot seuraavasti:

Kieli ja oppimäärä	Kuullun ymmärtäminen	Puhuminen	Luetun ymmärtäminen	Kirjoittaminen
Englanti A	B2.1	B2.1	B2.1	B2.1
Ruotsi A	B1.2	B2.1	B2.1	B1.2
Ruotsi B1	B1.1	B1.1	B1.1	B1.1
Saksa, ranska B3	A2.1- A2.2	A2.1	A2.1- A2.2	A1.3- A2.1

Tavoitteena on myös, että opiskelija:

- osaa viestiä kohdekielelle ja sen kulttuurille ominaisella tavalla
- osaa arvioida kielitaitoaan suhteessa tavoitteisiin
- tuntee omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijänä ja kielen opiskelijana
- osaa kehittää kielitaitoaan kehittymistarpeensa ja opiskelu- ja viestintätehtävän kannalta tarkoituksenmukaisin strategioin

Oppiaineen arvioinnissa otetaan huomioon kielitaidon kaikki alueet kurssikuvausten painotusten mukaisesti.

Aiheita käsitellään oman maan, opiskeltavan kielen kulttuurialueen ja kielestä ja aiheesta riippuen myös laajemmasta näkökulmasta niin, että opiskelijoille tarjoutuu mahdollisuus vertailuihin. Aiheiden käsittelyssä otetaan lisäksi huomioon aihekokonaisuuksissa esiin tuodut näkökulmat. Kullakin opintojaksolla/kurssilla voidaan käsitellä myös muita aiheita opiskelijoiden harrastuneisuuden ja toisaalta ajankohtaisuuden vaatimusten mukaisesti.

Opiskelijoilla on jokaisella opintojaksolla/kurssilla tilaisuuksia kuunnella, lukea, puhua ja kirjoittaa erilaisia tarkoituksia varten, vaikka painotukset vaihtelevat kurssittain. Opiskeltavan kielen

rakenteiden ja sanaston tuntemuksen laajentamiseen ja käytön monipuolistamiseen ja tarkkuuteen kiinnitetään huomiota kaikilla kursseilla kunkin oppimäärän tavoitteiden mukaisesti.

Vaativimpia viestinnän muotoja harjoitetaan oppimäärissä, joiden opiskelu on alkanut peruskoulussa.

Opinnoissa kiinnitetään huomiota äidinkielen ja opiskeltavan kielen viestinnän eroihin ja eroja selittäviin kulttuurisiin tekijöihin. Kaunokirjallisuus ja muu autenttinen materiaali tarjoavat tähän mahdollisuuksia. Kulttuurisen herkkyyden kehittyessä opiskelijat oppivat tiedostamaan oman toimintansa ja omien arvostuksiansa kulttuurisidonnaisuuden.

Opiskelijoita kannustetaan tunnistamaan omat vahvuutensa ja kehittymistarpeensa viestijöinä ja kielen opiskelijoina sekä käyttämään strategioita, jotka ovat tarkoituksenmukaisia heidän oman kehittymistarpeensa ja kulloisenkin opiskelu- ja viestintätehtävän kannalta.

TOINEN KOTIMAINEN KIELI A-RUOTSI

Yhteiset, pakolliset opintojaksot/kurssit tulisi suorittaa numerojärjestyksessä, jolloin rakenteiden ja sanaston oppiminen ja hallinta on helpointa. Paikallinen opintojakso RUA0 on tarkoitettu suorittamaan lukio-opintojen aluksi (nk. nollajakso).

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

RUA1+RUA2: Opiskelutaidot, kieli-identiteetin rakentaminen ja vuorovaikutusosaaminen (1 op + 3 op)

Opintojaksolla tutustutaan lukion kieltenopiskeluun monikielisessä maailmassa. Opintojaksolla opiskellaan arkikieleen ja vuorovaikutukseen liittyvää nykyruotsia ja vahvistetaan kieltenopiskelustrategioita. Kielitietoisuutta sekä itse- ja vertaisarviointia vahvistetaan.

RUA03 Kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Ruotsin kieltä tarkastellaan lähiympäristöstä käsin laajentaen näkökulmaa Ruotsiin ja muihin Pohjoismaihin sekä globaalille tasolle. Tutustutaan ruotsinkieliseen mediaan ja rakentavaan vuorovaikutukseen monilla eri tavoilla. Viestinnän ja vuorovaikutuksen eri strategioita harjoitetaan ja eri kulttuureiden kunnioitusta syvennetään.

RUA04: Ruotsin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan osallisuuden, aktiivisen toimijuuden ja demokratian rakentamista ruotsin kielellä pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan näkökulmasta kielellisesti, kulttuurisesti ja katsomuksellisesti monimuotoisessa maailmassa. Tutustutaan myös mediamaailmaan ja sen rooliin asenteiden muokkaajana.

RUA05: Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojaksolla perehdytään tiedon ja tieteen maailmaan, erilaisiin tulevaisuuden visioihin ja kestävää tulevaisuutta rakentaviin innovaatioihin. Lisäksi syvennetään tekstien tulkitsemisen ja tuottamisen taitoja.

RUA06: Ruotsin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojaksolla pohditaan jatko-opinto- ja urasuunnitelmia sekä työntekoa ruotsin kielellä erityisesti pohjoismaisessa kontekstissa. Lisäksi käsitellään asioita, jotka liittyvät itsenäistyvän nuoren elämänpiiriin. Rohkaistutaan käyttämään ruotsin kieltä opiskeluun ja työntekoon liittyvissä tilanteissa.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

RUA08: Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan puhumaan ruotsia ja suullista kielenkäyttöä eri tilanteissa. Vahvistetaan puhumisen sujuvuutta, suullisen vuorovaikutuksen taitoja sekä myös toisen

huomioon ottamista ja neuvottelutaitoja. Puhumista harjoitellaan pakollisilla opintojaksoilla käsiteltyjen aihepiirien kautta ja niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojakso arvioidaan suullisella kokeella ja muilla näytöillä. Opintojaksolta saa erillisen todistuksen suullisesta kielitaidosta.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

RUA0 Yläkoulusta lukioon (2 op)

Opintojaksolla kerrataan peruskoulun oppimäärää. Samalla tutustutaan lukion työtapoihin ja tehostetaan omia kielenopiskelutaitoja. Opintojaksolla käsitellään nuorten vapaa-aikaan sekä Pohjoismaihin liittyviä aiheita. Painotuskohteena on myös toimiminen arkipäivän kielenkäyttötilanteissa.

RUA09: Skriv bättre - kirjoita paremmin (2 op)

Opintojaksolla painotetaan kirjallista ilmaisua, harjoitellaan monipuolisesti lukemista ja opitaan kirjoittamaan sujuvammin ruotsiksi. Opintojaksolla perehdytään erilaisiin teksteihin, syvennetään tekstin ymmärtämistaitoja ja tehdään itse useampia kirjallisia tuotoksia. Opintojaksolla voidaan myös painottaa omia kiinnostuksen kohteita. Numeroarviointi.

RUA12: Svenskan i närmiljön (2 op)

Perehdytään ruotsin kieleen lähiympäristösämme. Kuunnellaan äidinkielenään ruotsia puhuvia ja keskustellaan ruotsiksi arkipäivän tilanteissa päiväkodeista yliopistoon ja suuryrityksiin.

RUA13: Ruotsalainen korkeakoulu ja yhteiskunta (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan ruotsalaiseen nyky-yhteiskuntaan, opiskelijärjestelmään sekä Tukholmaan. Pääpaino on kokemuksellisuudessa, itse tekemisessä ja käytännön kielitaidon harjoittelemisessa aidossa, autenttisisa ympäristössä Tukholmassa. Tutustutaan myös korkeakouluopiskeluun Tukholman yliopistossa ja mahdollisuuksien mukaan ruotsalaiseen

lukiokouluun. Lisäksi tehdään vierailuja nähtävyyksiin, yhteistyökumppaneiden luo ja perehdytään Tukholmaan tekemällä tutustumiskäyntejä.

RUA14: Ota kiinni! (2 op)

Opintojaksolla voi suorittaa minkä tahansa ruotsin pakollisen keskeytyneen tai hylätyn opintojakson opettajan ohjauksessa. Opintojaksolla käsitellään kielioppia ja tärkeitä asiakokonaisuuksia ja harjaannutaan tekstinlukutaidoissa. Työskentelytavat vaihtelevat itsenäisemmistä osuuksista yhdessä käsiteltäviin. Myös sanastonhallintaa ja tekstintuottamistaitoja kehitetään ja opintojakson sisältöä muokataan opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wRUA07: Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa ruotsin kieltä erilaisissa kirjallisissa ja suullisissa vuorovaikutustilanteissa. Kurssilla jatketaan pakollisten kurssien teemoja ekologisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä näkökulmasta. Huomioon otetaan myös opiskelijoiden tarpeet ja kiinnostuksen kohteet.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wRUA10: Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Kurssilla perehdytään ajankohtaisiin ilmiöihin, tieteiden aiheisiin ja kansainvälisiin teemoihin. Syvennetään aiemmin opittua ja harjoitellaan runsaasti tekstin tuottamis- ja ymmärtämistaitoja. Valmentaudutaan ylioppilaskokeeseen monipuolisesti harjoitellen.

wRUA12: Inför studentexamen

Kurssi on tarkoitettu viimeiseksi kurssiksi ennen ylioppilaskirjoituksia. Painotusalueina ovat rakenteiden kertaus laajasti, ylioppilasaineen kirjoittaminen ja kuuntelukokeeseen harjoittelu.

Painotus on A-ruotsin ylioppilaskokeeseen harjoittelussa.

B1-RUOTSI

Yhteiset, pakolliset opintojaksot/kurssit tulisi suorittaa numerojärjestyksessä, jolloin rakenteiden ja sanaston oppiminen ja hallinta on helpointa. Koulukohtainen opintojakso RUB10 on tarkoitettu suorittamaan lukio-opintojen aluksi (nk. nollajakso). Opiskelija voi halutessaan suorittaa kurssia pitkän oppimäärän mukaan, mutta asiasta tulee aina sopia ko. aineen opettajan kanssa, jotta kurssin suoritusnumero ja arvostelu tulevat oikein.

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

RUB11+RUB12 Opiskelutaidot, kieli-identiteetti ja ruotsin kieli arjessani (1 op+3 op)

Opintojakson tehtävänä on johdattaa opiskelijaa lukion toisen kotimaisen kielen opintoihin ja kasvattaa tietoisuutta omasta kieli- ja kulttuuritaustastaan vuorovaikutuksessa ryhmän kanssa. Keskeisinä teemoina on ruotsin kieli omaan arkeen, ihmissuhteisiin ja lähiympäristöön liittyvissä tilanteissa. Myös omien kielenoppimisstrategioiden käyttöön ja monipuolistamiseen sekä itsearviointiin kiinnitetään huomiota.

RUB13: Kulttuuri ja mediat (2 op)

Aihepiiri: Suomenruotsalaiset ja pohjoismaiset kulttuuri-ilmiöt ja mediat.

Painotusalueet: Monilukutaito ja erilaisten tekstilajien tulkitseminen ja tuottaminen.

RUB14: Ympäristömme (2 op)

Opintojakson tehtävänä on vahvistaa opiskelijan monilukutaitoa ja erilaisten tekstien tulkitsemistä ja tuottamistaitoja, joissa painottuu oman mielipiteen ilmaisu. Opiskelija tutustuu myös erilaisiin tekstityyppeihin. Keskeisiin sisältöihin kuuluvat kulttuurinen moninaisuus, erilaiset elinympäristöt ja ajankohtaiset yhteiskunnalliset aiheet nuorten näkökulmasta.

RUB15: Opiskelu- ja työelämä (2 op)

Opintojakson tehtävänä on, että opiskelija tutustuu mahdollisuuksiin opiskella ja tehdä töitä ruotsin kielellä ja tutustuu pohjoismaiseen ja muuhun kansainväliseen yhteistyöhön. Tavoitteena on, että opiskelija rohkaistuu ruotsin kielen käyttäjänä erilaisissa opiskeluun ja työntekoon liittyvissä vuorovaikutustilanteissa. Keskeisiä sisältöjä ovat opiskelu, ammatit ja työelämä opiskelijan ja yhteiskunnan näkökulmasta. Opiskelija täydentää kieliprofiilinsa tulevaisuuden tarpeita varten.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

RUB16: Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojaksolla harjoitellaan puhumaan ruotsia ja suullista kielenkäyttöä eri tilanteissa. Vahvistetaan puhumisen sujuvuutta, suullisen vuorovaikutuksen taitoja sekä myös toisen huomioon ottamista ja neuvottelutaitoja. Puhumista harjoitellaan pakollisilla opintojaksoilla käsiteltyjen aihepiirien kautta ja niitä täydennetään opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Opintojakso arvioidaan suullisella kokeella ja muilla näytöillä. Opintojaksolta saa erillisen todistuksen suullisesta kielitaidosta.

RUB17: Kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojakson tehtävänä on syventää oppimäärän pakollisten opintojaksojen teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Keskeiset sisällöt ovat kestävä kehitys ja elämäntapa erityisesti opiskelijan näkökulmasta, eettisyys ja vastuullisuus sosiaalisen median käytössä sekä sananvapaus

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

RUB10 Yläkoulusta lukioon (2 op)

Opintojaksolla kerrataan peruskoulun oppimäärää. Samalla tutustutaan lukion

työtapoihin ja tehostetaan omia kielenopiskelutaitoja. Kurssilla käsitellään nuorten vapaa-aikaan sekä Pohjoismaihin liittyviä aiheita. Painotuskohteena on myös toimiminen arkipäivän kielenkäyttötilanteissa.

RUB18 Osana ympäristöä ja yhteiskuntaa (2 op)

Opintojaksolla perehdytään ajankohtaisiin ilmiöihin ruotsinkielisen median kautta sekä kansainvälisiin ja yhteiskunnallisiin teemoihin. Sanaston osaamista laajennetaan ja tavoitteena on pystyä analysoimaan erilaisia mediatekstejä sekä syventyä kestävästä kehityksen teemoihin. Lisäksi pohditaan globaaleja ilmiöitä ruotsiksi. Syvennetään aiemmin opittua ja harjoitellaan runsaasti tekstin tuottamis- ja ymmärtämistaitoja.

RUB19: Skriv bättre - kirjoita paremmin

Opintojaksolla painotetaan kirjallista ilmaisua ja harjoitellaan monipuolisesti lukemista ja lukemisen tekniikoita ruotsiksi. Opintojaksolla kerrataan eri tekstityyppien tunnuspiirteet, syvennetään tekstin ymmärtämistaitoja ja tehdään useampia kirjallisia tuotoksia. Ajankohtaiset uutisista ja eri medioista nousevat aiheet ja opiskelijoiden omat kiinnostuksen kohteet painottuvat. Arviointi perustuu kurssituotoksiin portfolio työskentelynä sekä arviointikeskusteluun.

RUB112: Svenskan i närmiljön (2 op)

Perehdytään ruotsin kieleen lähiympäristösamme. Kuunnellaan äidinkielenään ruotsia puhuvia ja keskustellaan ruotsiksi arkipäivän tilanteissa päiväkodeista yliopistoon ja suuryrityksiin.

RUB113: Ruotsalainen korkeakoulu ja yhteiskunta (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan ruotsalaiseen nyky-yhteiskuntaan, opiskelujärjestelmään sekä Tukholmaan. Pääpaino on kokemuksellisuudessa, itse tekemisessä ja käytännön kielitaidon harjoittelemisessa aidossa, autenttisessa ympäristössä Tukholmassa. Tutustutaan myös korkeakouluopiskeluun Tukholman yliopistossa ja mahdollisuuksien mukaan ruotsalaiseen

lukiokouluun. Lisäksi tehdään vierailuja nähtävyyksiin, yhteistyökumppaneiden luo ja perehdytään Tukholmaan tekemällä tutustumiskäyntejä.

RUB114: Ota kiinni! (2 op)

Opintojaksolla voi suorittaa minkä tahansa ruotsin pakollisen keskeytyneen tai hylätyn opintojakson opettajan ohjauksessa. Opintojaksolla käsitellään kielioppia ja tärkeitä asiakokonaisuuksia ja harjaannutaan tekstinlukutaidoissa. Myös sanastonhallintaa ja tekstintuottamistaitoja kehitetään ja opintojakson sisältöä muokataan opiskelijoiden tarpeiden mukaan.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wRUB17: Kestävä elämäntapa

Kurssin tehtävänä on syventää oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Keskeiset sisällöt ovat kestävä kehitys ja elämäntapa erityisesti opiskelijan näkökulmasta, eettisyys ja vastuullisuus sosiaalisen median käytössä sekä sananvapaus.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wRUB111 Yhteinen maailma ja kansainvälistyminen

Kurssilla perehdytään ajankohtaisiin ilmiöihin, tieteen aiheisiin ja kansainvälisiin teemoihin. Syvennetään aiemmin opittua ja harjoitellaan runsaasti tekstin tuottamis- ja ymmärtämistaitoja. Valmentaudutaan ylioppilaskokeeseen monipuolisesti harjoitellen.

wRUB112: Inför studentexamen

Kurssi on tarkoitettu viimeiseksi kurssiksi ennen ylioppilaskirjoituksia. Painotusalueina ovat rakenteiden kertaus laajasti, ylioppilasaineiden

kirjoittaminen ja kuuntelukokeeseen harjoittelu. Painotus on B-ruotsin ylioppilaskokeeseen harjoittelussa.

VIERAAT KIELET

A-ENGLANTI

Opintojaksot ENA1-6 ovat valtakunnallisia pakollisia. ENA07 ja ENA08 ovat valtakunnallisia valinnaisia opintojaksoja, joita suositellaan myös suorittamaan ennen yo-kirjoituksia. Opintojakso ENA0 sekä kurssit ENA09- ENA13 ovat koulukohtaisia syventäviä kursseja. Kurssit kannattaa suorittaa pääsääntöisesti numerojärjestyksessä. Niveltevä opintojakso ENA0 suoritetaan heti lukio-opintojen alussa. Abikurssi ENA9 on tarkoitettu vasta opintojen loppuvaiheeseen, jolloin muut kurssit on suoritettu. Se suoritetaan juuri ennen yo-kirjoituksia. Kaikki opintojaksot/kurssit pois lukien ENA13 arvioidaan numeroarvostelulla.

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

ENA1+ENA2 Opiskelutaidot, kieli-identiteetti ja englanti globaalina kielenä (1+3 op)

Opintojaksot suoritetaan kahden jakson aikana peräkkäin niin, että ENA1-moduulista voi saada arvioinnin myös erikseen.

ENA01 Opiskelutaidot ja kieli-identiteetin rakentaminen (1 op)

Opintojakso avaa lukion kieltenopiskelun tavoitteita suhteessa jatkuvaan oppimiseen ja tulevaisuuden tarpeisiin sekä totuttaa opiskelijaa lukion kieltenopiskeluun, jossa kohdekieltä käytetään mahdollisimman paljon. Kehitetään opiskelijan kielitietoisuutta ja kieli-identiteettiä sekä itse- ja vertaisarviointitaitoja sekä vahvistetaan opiskelijan ja ryhmän hyvinvointiosaamista. Laaditaan opiskelijalle henkilökohtainen kieliprofiili, asetetaan tavoitteita kielten opiskelulle ja monipuolistetaan kieltenopiskelustrategioita.

ENA02 Englanti globaalina kielenä (3 op)

Opintojaksolla tarkastellaan englannin kielen aseman kehittymistä lingua francana vuorovaikutustilanteissa, joissa englanti ei välttämättä ole kenenkään äidinkieli. Opiskelija kehittää rakentavan vuorovaikutuksen strategioitaan ja ongelmanratkaisutaitojaan ja syventää tietoaan englannin asemasta kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden näkökulmasta. Tarkastellaan viestintätyylejä erilaisissa medioissa sekä kielen ja kielitaidon vaikutuksia eettisesti kestävässä viestinnässä.

ENA03 Englannin kieli ja kulttuuri luovan ilmaisun välineenä (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan kielten ja kulttuurien moninaisuutta. Taiteiden merkitystä pohditaan niiden vaikuttavuuden kautta. Opiskelijaa ohjataan hyödyntämään muita opintoja tai oppimisympäristöjä sekä elämämpiirejään ja tuottamaan tekstejä monipuolisesti itselle tärkeistä kulttuuriaiheista ja -ilmiöistä. Vahvistetaan opiskelijan taitoa käyttää reflektointia kielenoppimisen välineenä.

ENA04 Englannin kieli vaikuttamisen välineenä (2 op)

Opiskelija tutustuu medioissa esillä oleviin ajankohtaisiin aiheisiin ja niiden taustoihin, kehittää taitojaan ilmaista ja arvioida mielipiteitä sekä argumentoida tiedon perusteella ja hyödyntää erilaisia tietolähteitä. Hän tarkastelee aktiivisen toimijuuden ja demokratian rakentumista englannin kielellä monimuotoisessa maailmassa.

Keskeisiä sisältöjä ovat vaikuttaminen kansalaisyhteiskunnassa, ihmisoikeuskysymykset, tasa-arvo, yksilön vastuut ja velvollisuudet, neuvottelemisen taidot sekä sananvapaus ja median rooli asenteiden muokkaajana.

ENA05 Kestävä tulevaisuus ja tiede (2 op)

Opintojakso kannustaa opiskelijaa käyttämään asiayhteyden sopivia lukustrategioita ja tiivistämisen taitoja sekä kehittämään raportointitaitojaan itseään kiinnostavista aiheista yksin ja ryhmässä. Keskeisiin taitoihin

kuuluvat myös medialukutaito ja lähteen luotettavuuden arviointi.

Teemoissa painottuvat opiskelijoita kiinnostavat tiedon- ja tieteenalat, kestävää tulevaisuutta rakentavat innovaatiot ja tulevaisuuden visiot. Opiskelija tutustuu englantiin tieteen kielenä.

ENA06 Englannin kieli jatko-opinnoissa ja työelämässä (2 op)

Opintojakso syventää opiskelijan käsitystä kielitaidosta työelämätaidona ja sosiaalisena pääomana muuttuvassa maailmassa. Pohditaan jatko-opinto- ja urasuunnitelmia sekä työntekoa myös kansainvälisessä kontekstissa. Käsitellään talousasioita, jotka liittyvät itsenäistyvän, työelämään astuvan nuoren elämänpiiriin, sekä laajempia talouden ilmiöitä. Rohkaistaan englannin kielen käyttöä erilaisissa opiskeluun ja työntekoon liittyvissä, myös muodollisissa vuorovaikutustilanteissa. Täydennetään opiskelijan kieliprofiilia tulevaisuuden tarpeita varten.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

Valinnaisten opintojen erityisenä tavoitteena on ohjata opiskelijaa muodostamaan kokonaiskäsitys kielitaitonsa tasosta opintojen päättövaiheessa sekä auttaa opiskelijaa löytämään keinoja kehittää osaamistaan. Kieliprofiilia täydennetään tavoitteellisesti opiskelijan omien tarpeiden mukaan.

ENA07 Ympäristö ja kestävä elämäntapa (2 op)

Opintojakso valmistaa opiskelijaa maailmankansalaiseksi, jolla on tietoa, taitoa ja tahtoa osallistua globaaleista ympäristökysymyksistä käytäviin keskusteluihin. Näkökulmia tarkastellaan opiskelijan omasta elinpiiristä käsin, mutta moduulissa tutustutaan myös kansainvälisiin kestävään elämäntapaan liittyviin kysymyksiin. Jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä elämäntavan näkökulmasta. Syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille.

ENA08 Viesti ja vaikuta puhuen (2 op)

Opintojakso harjaannuttaa opiskelijan monipuolista suullista kielitaitoa, jota tarvitaan kansainväliseen toimijuuteen. Vahvistetaan neuvottelemisen taitoja sekä toisen arvostamista ja huomioon ottamista. Harjoitellaan valmistelua edellyttävää suullista tuottamista (puhe, esitelmä, väittely tms.). Kehitetään kykyä ymmärtää kielen eri variantteja. Moduuliin sisältyy Opetushallituksen tuottaman suullisen kielitaidon kokeen mukaisten näyttöjen suorittaminen.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

ENA0 Niveltävä opintojakso aloittaville (2 op)

Vahvistetaan peruskoulun oppimäärää ja annetaan valmiuksia lukio-opiskeluun. Suositellaan kaikille yläasteella B-englantia lukeneille sekä A-kielestä alle hyvän arvosanan 9. luokalla saaneille.

ENA09 Abijakso (2 op)

Valmentaudutaan ylioppilaskirjoituksiin kokeen eri osa-alueita tarpeen mukaan painottaen. Kerrataan sanastoa teemoittain, tehdään kuunteluharjoituksia, luetaan tekstejä, hiotaan erilaisten tekstityyppien kirjoittamista ja kerrataan kielioppia. Jakson päätteeksi suoritetaan preliminäärikoe. Materiaalina käytetään mm. vanhoja yo-kokeita sekä nettimateriaalia. Jakso suositellaan käytäväksi mahdollisimman lähellä ylioppilaskoetta.

ENA10 Ajankohtaiset ilmiöt (2 op)

Opintojakso sidotaan ajankohtaisiin ilmiöihin eri puolilla maailmaa, joihin tutustutaan syvemmin seuraamalla niitä koskevaa autenttista materiaalia eri medioista ja tutkimalla niiden historiallista taustaa. Tavoitteina ovat kriittisen medialukutaidon ja argumentointitaitojen kehittäminen, oman näkemyksen perusteleminen sekä oman ajan ilmiöiden oivaltaminen myös muissa oppiaineissa opittuun yhdistäen.

ENA11 Read and write - tekstiä ja kirjoittamista (2 op)

Opintojakson tavoitteena on hioa tekstin-ymmärtämisen ja kirjallisen tuottamisen taitoja. Opiskelija lukee erilaisia tekstejä ja käy läpi erilaisia strategioita sanaston päättelemiseksi kontekstista, oppii erilaisia tekstinlukutekniikoita sekä hioo kirjoittamisen taitoa tuottamalla erilaisia tekstityyppejä ja kertaamalla niiden tyylikeinot. Opintojakso kehittää tekstin monilukutaitoa ja kriittistä lähdetulkintaa. Opiskelija saa runsaasti harjoitusta ylioppilaskokeen tekstinluku- ja kirjoitusosioihin. Teemoissa painottuvat ajankohtaiset uutiset ja ilmiöt sekä eri medioista nousevat teemat.

ENA12 Brushup - kertausta ennen viimeisiä pakollisia kursseja (2 op)

Opintojakso on tarkoitettu niille, joille neljän ensimmäisen englannin kurssin läpäisy on tuottanut vaikeuksia, ja jotka ovat kaivanneet englannin lisäopetusta. Verkko-opintojaksolla käydään läpi lähinnä opintojaksojen ENA 1-4 keskeisimmät kielioppirakenteet ja vahvistetaan kielitaidon eri osa-alueiden perusosaamista. Opiskelija voi suorittaa jakson joustavasti omaan tahtiinsa muiden opintojen lomassa.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

Kursseilla syvennetään opiskelijan taitoa käyttäen englannin kieltä eri tarkoituksiin. Kursseilla harjoitellaan tekstien tulkitsemista ja tuottamista yksin ja yhdessä sekä kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Kursseihin voidaan integroida muihin opintoihin liittyvä laajahko kirjallinen tai suullinen englanninkielinen osuus tai kokonaisuus.

wENA07: Kestävä elämäntapa

Kurssilla syvennetään taitoa tulkita ja tuottaa englantia erilaisissa kirjallisissa vuorovaikutustilanteissa ja erilaisille yleisöille. Kurssilla analysoidaan tai tuotetaan eri tekstilajien tekstejä, kuten fiktiivisiä tai ei-fiktiivisiä, kertovia, kuvaavia, pohtivia, ohjaavia tai kantaa ottavia tekstejä. Kurssilla jatketaan oppimäärän pakollisten kurssien teemojen

käsittelyä ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä elämäntavan näkökulmasta ottaen huomioon opiskelijoiden tarpeet tai kiinnostuksen kohteet. Arviointi: numeroarvostelu.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wENA10: Abikurssi

Valmentaudutaan ylioppilaskirjoituksiin kokeen eri osa-alueita tarpeen mukaan painottaen. Kurssilla kerrataan sanastoa teemoittain, tehdään kuunteluharjoituksia, luetaan tekstejä, hiotaan erilaisten tekstityyppien kirjoittamista ja kerrataan kielioppia. Kurssin päätteeksi suoritetaan preliminäärikoe. Kurssimateriaalina käytetään mm. vanhoja yo-kokeita sekä nettimateriaalia. Kurssi suositellaan käytäväksi mahdollisimman lähellä ylioppilaskoetta. Arviointi: numeroarvostelu.

wENA11: Ajankohtaisten ilmiöiden kurssi

Kurssi sidotaan ajankohtaisiin ilmiöihin eri puolilla maailmaa, joihin tutustutaan syvemmin seuraamalla niitä koskevaa autenttista materiaalia eri medioista ja tutkimalla niiden historiallista taustaa. Tavoitteina ovat kriittisen medialukutaidon ja argumentointitaitojen kehittäminen, oman näkemyksen perusteleminen sekä oman ajan ilmiöiden oivaltaminen myös muissa oppiaineissa opittuun yhdistäen. Arviointi: numeroarvostelu.

wENA12: Read and write - tekstiä ja kirjoittamista

Tällä sähköisellä kurssilla hiotaan tekstinymmärtämisen ja kirjallisen tuottamisen taitoja. Tekstinymmärtämisen helpottamiseksi käsitellään mm. erilaisia strategioita sanaston päättelemiseksi kontekstista ja erilaisia tekstinlukutekniikoita. Materiaalina toimivat niin aiemmat ylioppilaskokeet kuin autenttiset tekstit eri lähteistä sähköistä tiedonhakuja ja sähköisiä sovelluksia hyödyntäen. Kirjoittamisen taitoa hiotaan tuottamalla erilaisia tekstityyppejä ja kertaamalla niiden tyylikeinot. Kurssia suositellaan jokaiselle omasta tasosta riippumatta tekstin monilukutaidon kehittämiseksi ja ylioppilaskokeen tekstiosioon ja kirjoitelmaan valmentautumisen tueksi. Arviointi: numeroarvostelu.

ESPANJA, RANSKA JA SAKSA B3-kielenä

Yläkoulussa alkanutta kieltä (B2) lukeneet opiskelijat voivat joko aloittaa opiskelun alusta osallistumalla opintojaksoille 1.-2. tai jatkaa opiskelua 3. opintojaksosta.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

VKB31 Perustason alkeet 1 (2 op) EAB31, RAB31, SAB31

Opintojakso motivoi pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen kielenopiskeluun sekä vahvistaa opiskelijan mielenkiintoa uutta kieltä ja kulttuuria kohtaan. Opiskelijaa rohkaistaan toimimaan kohdekielellä aktiivisesti ja häntä ohjataan niin käyttämään uutta kieltä kuin vertaamaan sitä jo aiemmin oppimiinsa. Pohditaan kohdekielen asemaa maailmassa. Sisällöissä keskitytään rutiininomaisimpiin viestintätilanteisiin ja etenkin kohteliaisuuteen liittyviin ilmauksiin.

VKB32 Perustason alkeet 2 (2 op) EAB32, RAB32, SAB32

Opintojakso rohkaisee opiskelijaa käyttämään vähäistäkin kielitaitoa vuorovaikutustilanteissa ja hyödyntämään kieltä väylänä omien mielenkiinnon kohteiden pariin ja maailmankuvan laajentamiseen. Keskeisiä sisältöjä ovat oman lähipiirin ja arjen kuvailu, sosiaalisen kohtaamisen tilanteet arjessa sekä tavanomaiset asiointitilanteet.

VKB33 Perustason alkeet 3 (2 op) EAB33, RAB33, SAB33

Opintojakso ohjaa opiskelijaa muodostamaan kokonaisnäkemys perustason alkeisvaiheesta ja edistymisestä kohdekielen opinnoissa. Tarvittaessa huomiota kiinnitetään B2- oppimäärää peruskoulun puolella opiskelleen opiskelijan opintojen aloittamiseen. Keskeisiä sisältöjä ovat sosiaalisen kohtaamisen tilanteet arjessa, tavanomaiset asiointitilanteet, vapaa-ajan vietto ja harrastukset sekä koulu.

ESPANJA B3-kielenä

Opintojaksot 1-3, ks. edellä (VKB31-VKB33)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

EAB34 Perustaso 1 (2 op)

Moduulin tehtävänä on ohjata opiskelijaa hyödyntämään kohdekieltä tiedonhankinnan välineenä. Moduulissa vahvistetaan opiskelijan kansainvälisyysvalmiuksia ja rohkaistaan opiskelijaa toimimaan oman kulttuurinsa lähettiläänä.

EAB35 Perustaso 2 (2 op)

Moduulin tehtävänä on tarjota opiskelijalle välineitä ilmaista kohdekielellä tuntemuksiaan ja mielipiteitään. Moduulissa harjoitellaan vuorovaikutuksen ylläpitoa ja aktiivisen kuuntelun taitoa.

EAB36: Perustaso 3 (2 op)

Moduulin tehtävänä on ohjata opiskelija kielialueen kulttuurisesti ja historiallisesti keskeisten aiheiden pariin. Moduulissa rohkaistaan opiskelijaa käyttämään kohdekieltä itselle kiinnostavia kulttuuriaiheita tutkiessa. Moduulin aikana opiskelija tekee oman kohdekielisen tuotoksen.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wEAB37: Kulttuuri, La cultura

Kurssilla käsitellään kohdekielen kuvataidetta, kirjallisuutta, musiikkia, elokuvia, tai urheilua. Erilaiset tekstityypit uutisista kaunokirjallisuuteen tulevat tutuiksi.

wEAB38: Yhteinen maapallomme, Nuestro mundo

Kurssilla tutustutaan sekä oman maan että kohdemaiden yhteiskuntaan. Tekstiaiheina yhteiskunnan toiminta, maapallon nykytila ja tulevaisuuden näkymät. Painotetaan erilaisia

ymmärtävän lukemisen strategioita. harjoitetaan yo-kokeen eri tehtävätyyppejä.

RANSKA B3-kielenä

**Opintojaksot 1-3, ks. edellä (VKB31-VKB33),
sivu 11**

***Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot
(LOPS2021)***

RAB34: Monenlaista elämää (2 op)

Opintojakso ohjaa opiskelijaa hyödyntämään kohdekieltä tiedonhankinnan välineenä. Moduulissa vahvistetaan opiskelijan kansainvälisyysvalmiuksia ja rohkaistaan opiskelijaa toimimaan oman kulttuurinsa lähettiläänä. Vertaillaan arjen tapoja ja traditioita sekä kulttuurieroja Suomen ja Ranskan välillä.

RAB35: Hyvinvointi ja huolenpito (2 op)

Opintojakso tarjoaa opiskelijalle välineitä ilmaista kohdekielellä tuntemuksiaan ja mielipiteitään. Harjoitellaan vuorovaikutuksen ylläpitoa ja aktiivisen kuuntelun taitoa. Pohditaan hyvinvoinnin ja terveyden merkitystä eri elämänvaiheissa.

RAB36: Kulttuuri ja mediat (2 op)

Opintojakso ohjaa opiskelijaa kielialueen kulttuurisesti ja historiallisesti keskeisten aiheiden pariin. Opiskelijaa rohkaistaan käyttämään kohdekieltä itseä kiinnostavia kulttuuriaiheita tutkiessa. Moduulin aikana opiskelija tekee oman kohdekielisen tuotoksen.

RAB37: Opiskelu, työ ja tulevaisuus (2 op)

Opintojakson tehtävänä on vahvistaa opiskelijan itsetuntoa kielenkäyttäjänä tarjoamalla mahdollisuuksia pohtia ja harjoitella kieltä erilaisissa jatko-opintoihin ja työelämään liittyvissä tilanteissa.

RAB38: Yhteinen maapallomme (2 op)

Opintojakso rohkaisee opiskelijaa lukemaan ja tulkitsemaan oman kielitaitonsa mukaisesti eri

tasoisia ja pituisia tekstejä. Vahvistetaan tekstien tulkitsemiseen tarvittavia strategioita ja syvennetään taitoa tuottaa kieltä vuorovaikutustilanteen edellyttämällä tavalla.

***Paikalliset valinnaiset opintojaksot
(LOPS2021)***

RAB39: Tehokurssi yo-kirjoituksiin (2 op)

Valmentaudutaan ylioppilaskirjoituksiin. Harjoitellaan kokeen eri osa-alueita. Aihepiireinä eri tieteen alat, tekniikka ja viestintä. Arviointi: numeroarvostelu.

SAKSA, B-kielenä

**Opintojaksot 1-3, ks. edellä (VKB31-VKB33),
sivu 11**

***Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot
(LOPS2021)***

SAB34: Monenlaista elämää (2 op)

Opintojakson tavoite on auttaa opiskelijaa hyödyntämään kohdekieltä tiedonhankinnan välineenä. Siinä vahvistetaan kansainvälisyystaitoja kannustamalla opiskelijaa kertomaan omasta kulttuuristaan. Vertaillaan arjen tapoja ja traditioita sekä kulttuurieroja Suomen ja Saksan välillä. Hahmotetaan kohdekielen maantieteellistä levinneisyyttä.

SAB35: Hyvinvointi ja huolenpito (2 op)

Aihepiireinä ovat mm. eri elämänvaiheet, hyvinvointi ja terveys. Opintojakso antaa opiskelijalle lisää välineitä mielipiteen ilmaisuun, vuorovaikutukseen ja aktiiviseen kuunteluun kohdekielellä. Pohditaan hyvinvoinnin ja terveyden merkitystä eri elämänvaiheissa.

SAB36: Kulttuuri ja mediat (2 op)

Opintojakson kantava teema on kulttuuri sen eri taiteellisissa ilmaisumuodoissaan. Tarkoitus on ohjata opiskelija kielialueen kulttuurisesti ja historiallisesti keskeisten aiheiden pariin sekä rohkaista kohdekielen käyttöön itselle kiinnostavia kulttuuriaiheita tutkiessa.

SAB37: Opiskelu, työ ja tulevaisuus (2 op)

Opintojaksossa opiskelija pääsee syventämään valmiuttaan kertoa kohdekielellä jatko-opinnoista ja työelämästä. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

SAB38: Yhteinen maapallomme

Opintojakso rohkaisee opiskelijaa lukemaan ja tulkitsemaan oman kielitaitonsa mukaisesti eri tasoisia ja pituisia tekstejä. Vahvistetaan tekstien tulkitsemiseen tarvittavia strategioita ja syvennetään taitoa tuottaa kieltä vuorovaikutustilanteen edellyttämällä tavalla. Opiskelija tutustuu ajankohtaisiin aiheisiin kohdekulttuurissa, kohdekielisiin medioihin ja lähdekritiikkiin.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

SAB39: Tehokertaus yo-kirjoituksiin (2 op)

Opintojaksossa valmentaudutaan ylioppilaskirjoituksiin mm. harjoittelemalla kokeen eri osa-alueita. Aihepiireinä painottuvat eri tieteen alat, tekniikka ja viestintä.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wSAB37: Opiskelu, työ ja tulevaisuus

Kurssilla kiinnitetään huomiota viestinnän kulttuuriseen sopivuuteen. Aihepiirit liittyvät kouluun, myöhempään opiskeluun ja työelämään sekä nuorten tulevaisuudensuunnitelmiin.

wSAB38: Yhteinen maapallomme

Kurssilla jatketaan keskusteluharjoituksia ja kerrataan kielitietoa opiskelijoiden tarpeiden mukaan. Tutustutaan mahdollisuuksiin osallistua kansainväliseen yhteistyöhön. Aihepiirit nousevat luonnosta, erilaisista asuinympäristöistä sekä kestävästä elämäntavasta.

MATEMATIIKKA pitkä oppimäärä (A)

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

MAY01: Luvut ja yhtälöt (2 op)

Opintojakson aikana kerrataan prosenttilaskennan periaatteita, verrannollisuutta, peruslaskutoimituksia ja murtolukuja. Opiskelija tutustuu ohjelmistojen käyttöön laskemisessa, matemaattisen tekstin kirjoittamisessa, funktion kuvaajien piirtämisessä ja havainnoinnissa.

MAA02: Funktiot ja yhtälöt 1 (3 op)

Opintojakson aikana tutustutaan ilmiöiden matemaattiseen mallintamiseen polynomi-, rationaali- ja juurifunktioiden avulla. Opiskellaan polynomi-, rationaali ja juurifunktioiden ominaisuudet ja opitaan ratkaisemaan niihin liittyviä yhtälöitä sekä opitaan ymmärtämään polynomifunktion nollakohtien ja polynomien tekijöiden välinen yhteys. Opintojakson aikana ratkaistaan yksinkertaisia polynomiepäyhtälöitä. Lisäksi opiskellaan käyttämään ohjelmistoja polynomi-, rationaali- ja juurifunktioiden tutkimisessa sekä polynomi-, rationaali- ja juuriyhtälöiden ja polynomiepäyhtälöiden ratkaisemisessa sovellusten yhteydessä.

MAA03: Geometria (2 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija harjaantuu hahmottamaan ja kuvaamaan tilaa ja muotoa koskevaa tietoa sekä kaksi- että kolmiulotteisissa tilanteissa. Opintojakson aikana opiskellaan soveltamaan yhdenmuotoisuutta, Pythagoraan lausetta sekä suora- ja vinokulmaisen kolmion trigonometriaa. Harjaannutaan muotoilemaan, perustelemaan ja käyttämään geometrista tietoa sisältäviä lauseita. Opitaan käyttämään ohjelmistoja tutkittaessa kuvioita ja kappaleita sekä niihin liittyvää geometriaa.

MAA04: Analyttinen geometria ja vektorit (3 op)

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää, kuinka analyttinen geometria luo yhteyksiä geometrinen ja algebrallisten

käsitteiden välille sekä ymmärtää yhtälön geometrisen merkityksen. Opiskellaan ratkaisemaan itseisarvoyhtälöitä. Opitaan vektorikäsite ja perehdytään vektorilaskennan perusteisiin. Tutkitaan kaksiulotteisen koordinaatiston pisteitä, etäisyyksiä ja kulmia vektoreiden avulla. Opiskellaan ratkaisemaan tasogeometrian ongelmia vektoreiden avulla. Opitaan käyttämään ohjelmistoja käyrien ja vektoreiden tutkimisessa sekä niihin liittyvissä sovelluksissa.

MAA05: Funktiot ja yhtälöt 2 (3 op)

Opintojaksossa perehdytään sini- ja kosinifunktioiden sekä eksponentti- ja logaritmifunktioiden ominaisuuksiin. Sekä tutustutaan niiden käyttöön ilmiöiden kuvaamisessa ja ongelmanratkaisussa.

MAA06: Derivaatta (3 op)

Opintojaksossa perehdytään derivaatan käsitteeseen funktion muutosnopeuden mittana. Tutustutaan funktion ja derivaattafunktion väliseen yhteyteen, opitaan käyttämään derivaattaa funktioiden tutkimisessa sekä ääriarvo-ongelmien ratkaisemisessa.

MAA07: Integraalilaskenta (2 op)

Opintojaksolla opitaan integraalin käsite. Opitaan integroimaan yleisimpiä funktioita. Ymmärretään määrätyn integraalin käsite ja sen avulla, että miksi sokerikakun pinta-alan voi laskea kolmioita approksimoimalla. Määritetään integroinnin avulla pinta-aloja ja tilavuuksia.

MAA08: Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

Opintojaksossa opiskellaan tilastoja, korrelaatiota, lineaarista regressiota sekä todennäköisyys laskennan perusteita.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

MAA11: Algoritmit ja lukuteoria (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan algoritmien teoriaan ja toteutetaan yksinkertaisia algoritmeja

ohjelmoinnin keinoin. Perehdytään logiikan ja lukuteorian alkeisiin ja tutkitaan kokonaislukujen jaollisuutta.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

MAA14: Tiede ja taide (2 op), LUMA

Opintojaksolla opitaan integraalin käsite. Opitaan integroimaan yleisimpiä funktioita. Ymmärretään määrätyn integraalin käsite ja sen avulla, että miksi sokerikakun pinta-alan voi laskea kolmioita approksimoimalla. Määritetään integroinnin avulla pinta-aloja ja tilavuuksia.

MAA15: Ohjelmointi (2 op), LUMA

Opintojaksolla opitaan integraalin käsite. Opitaan integroimaan yleisimpiä funktioita. Ymmärretään määrätyn integraalin käsite ja sen avulla, että miksi sokerikakun pinta-alan voi laskea kolmioita approksimoimalla. Määritetään integroinnin avulla pinta-aloja ja tilavuuksia.

MAA17: Pitkän matematiikan laskupaja (2 op)

Tällä opintojaksolla tähtäämme ylioppilaskirjoituksiin. Käymme läpi vanhoja yo-kokeita, pääsykoetehtäviä ja vahvistamme osaamistamme pitkän matematiikan osalta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, sekä luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan suorituserkinnällä.

Pitkän matematiikan opintojaksot / kurssit suoritetaan seuraavassa järjestyksessä (lukuvuonna 2022-2023):

	Jakso 1	jakso 2	jakso 3	jakso 4	jakso 5
1. vuosi	MAY1	MAA2	MAA2+MAA3	MAA3+MAA4	MAA4
2. vuosi	MAA5	MAA6	MAA6+MAA9	MAA7	MAA8
3. vuosi	wMAA12	wMAA13	wMAA16	wMAA17	

Kurssien arviointi:

Pitkän matematiikan kurssit arvioidaan numeroin (4-10).

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wMAA12: Algoritmit matematiikassa

wMAA13: Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkokurssi

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wMAA16: Pitkän matematiikan kertauskurssi

Kurssilla kerrataan koko pitkän matematiikan oppimäärä ja valmistaudutaan yo-kirjoituksiin.

wMAA17: Pitkän matematiikan laskupaja

Tällä kurssilla tähtäämme ylioppilaskirjoituksiin. Käymme läpi vanhoja yo-kokeita, pääsykoetehtäviä ja vahvistamme osaamistamme pitkän matematiikan osalta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, sekä luova osaaminen. Kurssi arvioidaan suorituserkinnällä.

MATEMATIIKKA, lyhyt oppimäärä (B)

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

MAY01: Luvut ja yhtälöt (2 op)

Opintojakson aikana kerrataan prosenttilaskennan periaatteita, verrannollisuutta, peruslaskutoimituksia ja murtolukuja. Opiskelija tutustuu ohjelmistojen käyttöön laskemisessa, matemaattisen tekstin kirjoittamisessa, funktion kuvaajien piirtämisessä ja havainnoinnissa.

MAB02: Lausekkeet ja yhtälöt (2 op)

Opintojaksolla harjaannutaan käyttämään matematiikkaa ongelmien ratkaisemisessa mm. muodostamalla lausekkeitä ja yhtälöitä annettuihin ongelmiin. Tutustutaan toisen asteen polynomifunktioon ja toisen asteen yhtälön ratkaisemiseen. Opintojaksolla käydään läpi myös mm. aritmeettinen ja geometrinen lukujono, sekä lukujonojen summat.

MAB03: Geometria (2 op)

Tutustutaan mm. kuvioiden yhdenmuotoisuuteen, suorakulmaisen kolmion trigonometriaan, Pythagoraan lauseeseen. Opiskelija harjaantuu lisäksi erilaisten kuvioiden ja avaruuskappaleiden pinta-alan, sekä tilavuuden määrittämisessä.

MAB04: Matemaattisia malleja (2 op)

MAB05: Tilastot ja todennäköisyys (2 op)

MAB06 + MAB07 + YH02: Talousmatematiikka (1 op + 1 op + 2 op)

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

MAB13 Yläkoulusta lukioon (2 op)

Niveltävä opintojakso peruskoulun ja lukion väliin. Opintojaksolla vahvistetaan peruskoulussa opittuja matemaattisia taitoja ja varmennetaan hyvää pohjaa lukiomatematiikalle.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wMAB07: Matemaattinen analyysi

wMAB08: Tilastot ja todennäköisyys II

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wMAB09: Kokoava kurssi

wMAB11: Tukikurssi, joka on suunnattu opiskelijoille, joilla nelosia lyhyessä matematiikassa.

wMAB12: Abin tehokurssi lyhyen matematiikan ylioppilaskokeen kirjoittajille. Kurssilla keskitytään erityisesti peruslaskutoimituksiin, polynomien sieventämiseen ja yhtälöiden ratkaisemiseen.

wMAB13: Abien yo-valmennuskurssi.

Kurssi on tarkoitettu niille abeille, jotka tarvitsevat kertausta ja valmennusta juuri ennen matematiikan yo-kirjoituksia.

Lyhyen matematiikan kurssit/opintojaksot arvioidaan numeroin (4-10).

Kursseista wMAB11 ja wMAB13 voidaan antaa suoritusmerkintä tai numeroarvosana.

BIOLOGIA

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

BI01: Elämä ja evoluutio (2 op)

Opintojaksossa perehdytään elämän edellytyksiin ja kaikille eliöille tunnusomaisiin piirteisiin. Keskeisenä näkökulmana on evoluutio ja sen merkityksen ymmärtäminen. Opintojaksossa tutustutaan myös biologiseen tapaan hankkia ja kuvata tietoa sekä biologiaan osana luonnontieteitä.

BI2+BI3 Ekologia ja ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin (1 op + 1 op)

Opintojaksossa tarkastellaan ekologian perusteita ja elämän monimuotoisuutta. Keskeisinä teemoina ovat ympäristöongelmat Suomessa ja muualla maailmassa. Opintojaksossa tutustutaan ekologiseen tutkimukseen ja sen soveltamiseen ekosysteemien ja monimuotoisuuden suojelussa.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

BI04: Solu ja perinnöllisyys (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan tumallisen solun rakennetta, toiminnan ohjaamista, solujen lisääntymistä ja periytymisen perusteita. Solujen toimintoja havainnollistetaan kokeellisella työskentelyllä.

BI05: Ihmisen biologia (2 op)

Opintojaksossa perehdytään ihmisen anatomiaan ja fysiologiaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat ihmisen elintoiminnot ja lisääntyminen. Opintojaksossa tarkastellaan ihmiselimestön kykyä sopeutua muutoksiin ja puolustautua ulkoisia uhkia vastaan.

BI06: Biotekniikka ja sen sovellukset (2 op)

Opintojakson tarkoituksena on, että opiskelija ymmärtää biologisen tutkimuksen merkityksen sovellusten kehittämisessä niin lääketieteessä, teollisuudessa, elintarviketuotannossa kuin luonnonvarojen kestävä kehityksen mukaisessa

käytössä. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat geenitekniikan ja mikrobiologian erilaiset sovellukset. Opintojaksossa esitellään uusimpia biotekniikan sovelluksia nopeasti kehittyvällä alalla.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

BI07: Biologian kertaus (2 op)

Kerrataan pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä ja valmistaudutaan biologian ylioppilaskokeeseen. Kurssin suorittamiseen kuuluu biologian preliminäärikoe.

BI08: Retkeily (2 op)

Opintojaksossa tehdään päiväretkiä lähiluonto-kohteisiin tai vaihtoehtoisesti yksi pidempi vaellus. Retkikohteena voi olla esimerkiksi kansallispuisto tai Suomenlahden saaristo. Biologian näkökulmasta tärkeitä teemoja ovat lajintuntemus ja kenttätutkimusmenetelmät. Maantieteen näkökulmasta harjoitellaan maaston tuntemusta ja maastossa liikkumista karttojen ja paikannuslaitteiden avulla, joten opintojaksosta on hyötyä sekä biologian että maantieteen kirjoittajille, mutta se sopii myös jokaiselle luonnosta ja liikunnasta innostuneelle.

BI09: Ihminen (2 op), LUMA

Tarkastellaan ihmistä psykofyysisenä kokonaisuutena psykologian, biologian ja fysiikan näkökulmasta. Käsiteltävinä teemoina mm. Verenkierto, aivot, anaerobinen suoritus. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen, vuorovaikutusosaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wBI06: Biologian kertauskurssi

Kerrataan pakollisten ja syventävien kurssien sisältöjä ja valmistaudutaan biologian ylioppilaskokeeseen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

MAANTIEDE

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

GE01: Maailma muutoksessa (2 op)

Opintojakso perehdyttää opiskelijan ympäristössä, luonnossa ja ihmiskunnassa tapahtuviin muutoksiin. Yhtenä keskeisenä teemana on ilmastonmuutos ja sen syyt, alueelliset vaikutukset sekä ratkaisukeinot. Opintojakson aikana seurataan ajankohtaisia uutisia eri puolilta maailmaa ja perehdytään myös myönteiseen kehitykseen ja mahdollisuuksiin ennakoita ja hillitä sekä varautua ja sopeutua muutoksiin.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

GE02: Sininen planeetta (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan luonnon-maantieteellisiä ilmiöitä ja syvennetään ilma-, vesi- ja kivikehän rakenteen ja toiminnan tuntemusta. Keskeisinä näkökulmina ovat luonnossa tapahtuvat prosessit ja niihin liittyvät syy-seuraussuhteet. Kaikkia teemoja käsitellään alueellisesta näkökulmasta. Teemojen yhteydessä käsitellään myös niihin liittyviä riskejä ja ongelmia sekä myönteistä kehitystä.

GE03: Yhteinen maailma (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan ihmismaantieteellisiä ilmiöitä kuten väestön jakautumista, kaupungistumista, muuttoliikkeitä ja luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä näihin ilmiöihin liittyviä riskejä ja ongelmia, mutta myös myönteistä kehitystä. Keskeisinä näkökulmina ovat ihmistoiminnan vastuullisuus ja ympäristön hyvinvointi. Kaikkia teemoja käsitellään alueellisesta näkökulmasta.

GE04: Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta (2 op)

Opintojakso perehdyttää aiemmissa opintojaksoissa hankittujen maantieteellisten tietojen ja taitojen soveltamiseen tutkielman laatimisessa tai osallistumis- ja vaikuttamisprojektin

toteuttamisessa. Keskeisiä näkökulmia ovat aluesuunnittelu ja osallistuvan suunnittelun periaatteet sekä geomedian käyttö tutkimuksessa ja vaikuttamisessa.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

GE05: Maantieteen kertaus (2 op)

Kerrataan pakollisen ja syventävien kurssien sisältöjä ja valmistaudutaan maantieteen ylioppilaskokeeseen. Kurssin suorittamiseen kuuluu maantieteen preliminäärikoe.

GE06: Maantieteen tutkimus (2 op)

Opintojakso syventää maantieteen keskeisiä aiheita ja siten valmistaa opiskelijaa myös maantieteen yo-kokeeseen. Tarkasteltavien aiheiden lähtökohtana ovat opiskelijoiden omat kiinnostuksen kohteet ja ajankohtaiset ilmiöt. Ote aiheisiin on tutkimuksellinen ja aiheesta riippuen teoreettinen tai kokeellinen.

GE07: Kestävä kehitys (2 op), LUMA

Opintojaksolla keskitytään yhteiskunnallisesti pinnalla oleviin seikkoihin, luodaan kokonaiskuvaa omasta toiminnastamme, sekä ihmisenä yhteisön jäsenenä, että ihmisenä vastuullisena henkilönä biodiversiteetin säilymisen kannalta. Teemoina esim. Globaali kestävä teollistuminen, ilmaston muutos, kierrätys, uudet innovaatiot, tasa-arvo, koulutus ja varallisuus. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

GE08: Geofysiikka (2 op), LUMA

Tarkastellaan maapalloa, sen ilmakehää ja lähiavaruutta mm. Fysiikan ja maantieteen näkökulmasta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wGE05: Maantieteen kertauskurssi

Kerrataan pakollisen ja syventävien kurssien sisältöjä ja valmistaudutaan maantieteen ylioppilaskokeeseen.

Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

FYSIIKAN JA KEMIAN YHTEISET OPINTOJAKSOT

Pakolliset opintojaksot (LOPS21)

KE1+FY1 Kemia ja fysiikka luonnontieteenä (2 op)

Opintojaksolla kerrataan peruskoulun fysiikkaa ja kemiaa, tutustutaan turvalliseen arjen työskentelyyn ja tutustutaan erilaisiin tiedonhankintamenetelmiin. Opiskelija harjaantuu opintojaksolla kokeelliseen työskentelyyn.

KE2+FY2 Ympäristö, yhteiskunta ja kestävä tulevaisuus (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan luonnontieteellisen tiedon luonteeseen ja sen kehittymiseen sekä tieteellisiin tapoihin tuottaa tietoa. Tarkastellaan erilaisia energiantuotantotapoja, ympäristövaikutuksia mm. kestävä kehityksen näkökulmasta.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

KE8+FY10 Kemian ja fysiikan työjakso 1 (2 op)

Yleislinjan opiskelijoille suunnattu työjakso kaikille luonnontieteistä (erityisesti fysiikka ja kemia) kiinnostuneille. Opintojaksolla käydään läpi mm. työturvallisuuteen liittyviä seikkoja, laboratoriovälineistöjä, mittausohjelmaa, datan analysointia. Kokeellisen työn suorittamista, raportointia ja ennen näitä myös kokeellisen työn suunnittelua.

FYSIIKKA

Opintojaksot 1-2, ks. edellä (KE1+FY1 ja KE2+FY2)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

FY03: Energia ja lämpö (2 op)

Opintojaksolla tutkitaan termodynaamisia systeemejä, energian siirtymistä systeemien välillä ja energian siirtymisen vaikutuksia. Keskeiset sisällöt liittyvät esimerkiksi energiantuotantoon, ilmastomuutokseen ja rakentamiseen. Opintojakso antaa valmiuksia osallistua ympäristöä ja teknologiaa koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon.

FY04: Voima ja liike (2 op)

Opintojaksossa tarkastellaan tasaista ja muuttuvaa liikettä. Opintojaksossa perehdytään voimaan olennaisena kappaleiden välisiä vuorovaikutuksia kuvaavana suureena ja siihen, miten Newtonin II lakia käytetään mallinnettaessa voiman vaikutusta liiketilan muutokseen. Energiaa ja liikemäärää tarkastellaan mekaniikan keskeisinä käsitteinä ja säilyvinä suureina.

FY05: Jaksollinen liike ja aallot (2 op)

Opintojaksossa syvennetään edellisessä moduulissa omaksuttuja tietoja ja taitoja. Opintojaksossa perehdytään harmoniseen vuorovaikutukseen ja gravitaatiovuorovaikutukseen sekä niiden aiheuttamiin liikeilmiöihin. Opintojaksolla tutkitaan ja mallinnetaan ääntä ja ääni-ilmiöitä mekaanisina aaltoliikkeinä.

FY06: Sähkö (2 op)

Opintojaksossa perehdytään keskeisimpiin sähköistä vuorovaikutusta kuvaaviin malleihin sekä sähköenergian ja sähkötekniikan käsitteisiin. Opiskelija saa perustiedot yksinkertaisten virtapiirien suunnittelusta ja tutkimisesta. Opintojaksolla käsitellään myös sähköturvallisuutta ja tutustutaan sähkötekniikan sovelluksiin.

FY07: Sähkömagnetismi ja valo (2 op)

Opintojaksossa perehdytään sähkömagnetismiin ilmiöalueena, jossa sähköiset ja magneettiset vuorovaikutukset esiintyvät rinnakkain.

Opintojaksossa käsitellään ajasta riippuvia sähkömagneettisia ilmiöitä, joista keskeisin on sähkömagneettinen induktio. Opintojaksolla tarkastellaan myös sähkömagneettista säteilyä ja erityisesti sen tutuinta lajia, valoa.

Sähkömagnetismiin perustuvien sovellusten tarkastelussa keskitytään niiden merkitykseen yhteiskunnan kehityksen mahdollistajana.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

Opintojakso FY10, ks. edellä (KE8+FY10), sivu 19

FY11: Robotiikka (2 op), LUMA

Tutustutaan yleisesti robotiikkaan ja pyritään saamaan aikaan toimiva robotti vaihtelevilla välineistöillä. Opintojaksolla katsaus ohjelmointiin ja robotiikkaan liittyviin turvallisuustekijöihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

FY12: Modernin fysiikan taustoitus (2 op), LUMA

Opintojaksolla tutustutaan 1900-luvun vaihteen merkkihenkilöihin ja heidän saavutuksiin mm. lääketieteen, nykyisen maailmankäsityksemme muovautumisen ja nykYTEKNIKAN kehittymisen osalta. Sivuumme tässä myös mm. hiukkasfysiikan tutkimusta ja tähtitiedettä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

FY13: Fysiikan ja kemian työjakso 1 (2 op), LUMA

Tutustutaan eri luonnonvakioiden määrittämiseen, harjoitellaan tieteellisen tekstin ja raportin kirjoittamista. Syvennetään peruskoulusta opittuja kokeellisen työskentelyn taitoja. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat, yhteiskunnallinen osaaminen,

monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wFY07: Aine ja säteily

Modernin ajan fysiikkaa. Aineen rakenne, sen tutkiminen, valon dualistinen luonne. Sähkömagneettisen säteilyn taustaa ja hyötykäyttö, hiukkas säteily ja radioaktiivinen hajoaminen.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS16)

wFY08: Modernia fysiikkaa ja fysiikan mittauksia

Jatkoa kurssille FY07: Aine ja säteily. Kerrataan lukiofysiikkaa mm. kokeellisten töiden parissa. Syvennetään tarpeen vaatiessa elektroniikkaa.

wFY09: Fysiikan kokonaiskuva

Ylioppilaskirjoituksiin valmentava kertauskurssi.

KEMIA

Opintojaksot 1-2, ks. edellä (KE1+FY1 ja KE2+FY2), sivu 19

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

KE03: Molekyylit ja mallit (2 op)

Kurssilla tutustutaan mm. ainemäärä- ja konsentraatiolaskuihin, orgaanisten yhdisteiden nimeämiseen ja isomeriaan, VSEPR- ja hybridiorbitaali-teorioihin.

KE04: Kemiallinen reaktio (2 op)

Opetellaan kirjoittamaan ja tasapainottamaan kemiallisia reaktioita. Tähän taitoon pyritään myös yhdistämään KE02- kurssilla opittuja taitoja. Eri yhdiste tyyppien reaktiot eroavat usein toisistaan: näiden reaktioiden tunnistaminen, mekanismien tietäminen ja reaktioiden yleinen ymmärtäminen ovat kurssin tärkeintä sisältöä.

KE05: Kemiallinen energia ja kiertotalous (2 op)

Kurssilla tulemme sinuiksi sen kanssa, että jokapäiväinen elämämme on täynnä jos jonkinlaista tavaraa. Kaikki tämä on pitänyt valmistaa ja valmistaa vielä siten, että kyseinen esine on mahdollisimman käyttökelpoinen. On sitten kyse muoveista, metalleista, kankaista yms. kemialla on sanottavaa asiaan. Kurssilla myös mietitään teknologian kehitystä ja sen luomia mahdollisuuksia.

KE06: Kemiallinen tasapaino (2 op)

Kurssilla tutustutaan erityyppisiin tasapainoreaktioihin. Opitaan tuntemaan mitkä asiat vaikuttavat ja millä tavoin reaktion tasapainoon. Monilla kurssin aiheilla tärkeitä teollisia ja terveydellisiä sovelluksia.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

Opintojakso KE08, ks. edellä (KE8+FY10), sivu 19

KE09: Tieteen etiikka (2 op), LUMA

Tutkitaan tieteeseen liittyviä eettisiä kysymyksiä vaihtelevasti esim. kemian, fysiikan, filosofian, maantieteen ja biologian näkökulmista. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat eettisyys ja ympäristöosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wKE06: Kemian kokonaiskuva

Kurssilla syvennetään lukion kemian keskeisten asioiden tietämystä. Kurssiarviointi suoritetaan numeerisesti.

USKONTO (ev.lut.)

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

UE01: Uskonto ilmiönä – juutalaisuuden, kristinuskon ja islamin jäljillä (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää uskonnollisen elämänskatsomuksen luonnetta ja sisäistä monimuotoisuutta. Kurssilla keskustellaan juutalaisuuteen, kristinuskoon ja islamiin liittyvistä kysymyksistä. Aihepiirejä ovat: nykyajan uskonnollisuus ja sekularisaatio; maailman ja Suomen uskontotilanne; Lähi-idän monoteististen uskontojen kulttuuritausta, synty sekä niiden keskeiset ja yhteiset piirteet ja; uskontojen merkitys länsimaiselle kulttuurille.

UE02: Maailmanlaajuinen kristinusko (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee kristinuskon keskeisiä opillisia, historiallisia ja kulttuurisia piirteitä ja osaa arvioida kristinuskosta käytävää yleistä keskustelua. Keskeisiä aiheita ovat: katolisen, ortodoksisen ja protestanttisen, erityisesti luterilaisen, kristillisyyden synty ja erityispiirteet; eettinen ajattelu kristinuskossa ja; kristinuskon asema eri puolilla maailmaa. Lisäksi kurssilla tutustutaan lähetystyöhön, ekumeniaan ja katsomusten dialogiin.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

UE03: Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee Intiassa, Kiinassa ja Japanissa syntyneitä uskontoja osana yksilön ja yhteisön elämää sekä niiden vaikutuksia kulttuuriin ja yhteiskuntaan. Keskeisiä sisältöjä ovat: hindulainen maailmankuva ja elämäntapa; sikhiläisyyden keskeiset piirteet; buddhalainen elämäntapa sekä suuntaukset ja vaikutukset Aasian kulttuureihin; kungfutselaisuuden ja taolaisuuden keskeiset piirteet ja vaikutus kiinalaiseen ajatteluun ja yhteiskuntaan; shintolaisuus Japanin etnisenä uskontona ja; luonnonuskontojen keskeiset piirteet ja levinneisyys.

UE04: Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta Suomessa (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu monipuolisesti uskonnon ja yhteiskunnan vuorovaikutukseen nyky-Suomessa. Aihepiirejä

ovat: Suomen uskontotilanne; suomalainen uskonnollisuus ja sekularisaatio; uskonnot yhteiskunnan muokkaajina Suomessa eri aikoina; uskonnolliset yhteisöt suomalaisessa ja eurooppalaisessa lainsäädännössä; uskonnon merkitys politiikassa, työelämässä ja taloudessa; uskonto yksilöiden ja perheiden elämässä ja tapakulttuurissa ja; uskonnottomuus ja uskontokritiikki.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wUE04: Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

Kurssin kuvaus sama kuin edellä UE04.

wUE05: Uskonnot tieteessä, taiteessa ja populaarikulttuurissa

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tuntee uskonnon tutkimuksen näkökulmia ja menetelmiä eri tieteenaloilla sekä ajankohtaista tutkimusta. Kurssilla perehdytään uskonnon ja taiteen suhteeseen sekä uskonnolliseen symboliikkaan ja siihen, miten taiteessa ja populaarikulttuurissa käsitellään uskonnollisia teemoja. Opiskelija saa syventyä valitsemaansa kurssin aihepiiriin liittyvään teemaan ja tekee siihen liittyvän kurssityön.

wUE06: Uskonnot ja media

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija tutustuu uskontoon liittyviin ajankohtaisiin teemoihin mediassa ja osaa analysoida ja arvioida uskonnon ja median välisiä suhteita sekä osallistuu uskontoon liittyvän mediasisällön tuottamiseen tai laatii aiheeseen liittyvän media-analyysin. Keskeisiä aiheita ovat: uskonnollinen media ja median käyttö uskonnoissa; uskonnollisen kielen ja kuvaston käyttö; uskontojen mediajulkisuus; median vaikutus asenteisiin ja uskontoihin liittyviin mielikuviin ja; uskonnot, konfliktit ja media.

Koulukohtainen syventävä kurssi (LOPS2016)

wUE07: Teologian ja uskontotieteen kertaus

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää uskonnollisen ajattelun ja elämänmuodon luonnetta; osaa jäsentää uskontoa ilmiönä ja tuntee uskontojen tutkimusta; tuntee juutalaisen, kristillisen ja islamilaisen teologian keskeisiä piirteitä; tuntee Kauko-idän uskontojen keskeisiä piirteitä ja kysymyksiä ja; osaa vastata hyvin uskontotieteeseen ja teologiaan liittyviin kysymyksiin. Kurssi on tarkoitettu erityisesti uskonnon reaalikokeeseen valmistautuville.

ORTODOKSINEN USKONTO

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

UO1: Uskonto ilmiönä – ortodoksisuus, juutalaisuus ja islam (2 op)

UO2: Ortodoksisuus maailmassa (2 op)

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wUO3: Maailman uskontoja ja uskonnollisia liikkeitä

wUO4: Uskonto suomalaisessa yhteiskunnassa

wUO5: Taide ortodoksisuudessa ja muissa uskonnoissa

wUO6: Ortodoksisuus ja uskonnot mediassa

ELÄMÄNKATSOMUSTIETO

Opintojaksot / kurssit eivät ole tarkoitettu ev.lut. opiskelijoille.

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

ET01: Minä ja hyvä elämä

Opintojakson aiheena on hyvän elämän rakentaminen. Se sisältää aineksia ja malleja, joiden avulla opiskelija itse rakentaa identiteettiään, elämänsomustaan ja omaa käsitystään hyvästä elämästä yhdessä toisten kanssa. Samalla harjoitellaan dialogisen keskustelun, ajattelun ja argumentoinnin taitoja.

ET02: Minä ja yhteiskunta

Opintojaksolla perehdytään kriittiseen ajatteluun sekä ihmistä ympäröivien tekijöiden vaikutuksiin maailmankuvan ja -katsomuksen rakentamisessa. Opintojaksolla tutustutaan yhteiskunnassa toimimisen ja aktiivisen kansalaisuuden tiedollisiin perusteisiin. Tarkastellaan lisäksi ihmisarvon ja ihmisoikeuksien käsitteitä sekä globaalia oikeudenmukaisuutta ja kestävä kehitystä.

FILOSOFIA

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

FI01: Johdatus filosofiseen ajatteluun (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen filosofian luonteesta ja menetelmistä tutustumalla filosofisiin ongelmiin ja niiden mahdollisiin ratkaisuihin. Keskeisiä aiheita ovat: mitä filosofia on; filosofisten kysymysten ja filosofisen ajattelun luonne; filosofisen argumentaation ja pätevän päättelyn perusteet; mieli-ruumis -ongelma ja; arkitiedon ja tieteellisen tiedon luonne.

FI02: Etiikka (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija perehtyy filosofisen etiikan keskeisiin käsitteisiin, kysymyksiin ja teorioihin sekä ympäristöfilosofian perusteisiin. Kurssin aihepiirejä ovat: hyve-, seuraus-, sopimus-, oikeus- ja velvollisuusetiikan perusteet; moraalinen luonne normijärjestelmänä; moraalinen ero juridisiin ja tapanormeihin perustuviin järjestelmiin; moraalinen relativismi ja absolutismi ja; yksilön moraaliset ratkaisut arkielämän paineissa. Lisäksi tarkastellaan eläimiä ja ympäristöä koskevia eettisiä kysymyksiä.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

FI03: Yhteiskuntafilosofia (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija perehtyy yhteiskuntafilosofian keskeisiin käsitteisiin ja

suuntauksiin sekä perusnäkömyksiin yksilön suhteesta yhteisöihin, yhteiskuntaan ja valtioon. Keskeisiä sisältöjä ovat: yhteiskunnallisten instituutioiden olemassaolo ja oikeuttaminen; yksilö- ja yhteisökeskeiset teoriat yhteiskunnasta; oikeudenmukaisuuden eri muodot; vallan käsite ja vallan oikeuttaminen; työnjako, talous ja hyvinvointi; talouden toimintaperiaatteet ja omistamisen oikeuttaminen ja; yhteiskunnalliset jännitteet ja ristiriidat sekä niiden ratkaiseminen.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wFI04: Tieto, tiede ja todellisuus

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija osaa arvioida filosofisia teorioita todellisuudesta, totuudesta, tiedosta ja tieteestä. Kurssilla tarkastellaan myös erityistieteiden, erityisesti modernin fysiikan piirissä esiintyviä filosofisia kysymyksiä ja ajatuskulkuja. Aihepiirejä ovat: metafysiikan keskeiset kysymykset ja käsitteet; todellisuuden ilmeneminen ja hahmottaminen; totuuden luonne ja totuusteoriat; tiedon mahdollisuus ja rajat; tiedon oikeuttaminen ja; tieteellinen selittäminen luonnon- ja ihmistieteissä sekä formaaleissa tieteissä. Myös uskonnonfilosofisiin kysymyksenasetteluihin tutustuminen on kurssilla mahdollista.

Koulukohtainen syventävä kurssi (LOPS2016)

wFI05: Filosofian taito - kertauskurssi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija hahmottaa filosofista ajatustapaa ja osaa eritellä ja arvioida filosofisia teorioita. Kurssilla kerrataan ja syvennetään aiempien kurssien oppisisältöjä ja perehdytään hyvän filosofisen reaalikoevastuksen laatimiseen ja tunnuspiirteisiin. Kurssi on tarkoitettu erityisesti filosofian reaalikokeeseen valmistautuville.

PSYKOLOGIA

Pakollinen opintojakso (LOPS2021)

PS1+TE1: Terveys toimivan ja oppivan ihmisen voimavarana (2 op + 2 op)

Opintojaksolla perehdytään psyykkisen toiminnan perusteisiin sekä sosiaalisten, kulttuuristen ja biologisten tekijöiden vaikutukseen yksilön toimintaan. Lisäksi tutustutaan oppimiseen psykologian näkökulmasta sekä selvitetään psykologian alaa tieteenä. Perehdytään hyvinvoinnin ilmiöihin.

Moduulissa luodaan kokonaiskuvaa ihmisen voimavaroista, terveyden edistämisestä sekä terveyttä määrittävistä tekijöistä ja niiden yhteyksistä ja vaikutusmekanismeista. Lisäksi syvennetään ja laajennetaan perusopetuksen aikana hankittua ymmärrystä elintapojen merkityksestä terveydelle ja arvioidaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, perheessä ja lähiyhteisöissä.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

PS02: Kehittyvä ihminen (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan ihmisen yksilöllistä kehitystä eri näkökulmista. Selvitetään keskeisiä kehitystehtäviä varhaislapsuudesta nuoruuteen sekä tarkastellaan biologisia ja sosiokulttuurisia tekijöitä, jotka vaikuttavat ihmisen kehitykseen. Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa soveltaa kehityspsykologista tietoa itseensä sekä muiden ihmisten ymmärtämiseen vuorovaikutuksen näkökulmasta.

PS03: Tietoa käsittelevä ihminen (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan ihmistä tiedonkäsittelijänä. Perehdytään kognitiivisiin toimintoihin, kuten muistiin ja tarkkaavaisuuteen sekä kieleen ja ongelmanratkaisuun. Opiskellaan hermoston perusrakenne ja sen vaikutuksista ihmisen toimintaan. Tutustutaan kokeelliseen tutkimusotteeseen ja tapaustutkimuksiin.

PS04: Tunteet ja mielenterveys (2 op)

Opintojaksolla perehdytään monipuolisesti tunteisiin sekä niiden tutkimiseen. Lisäksi tarkastellaan psyykkistä hyvinvointia niin levon, stressin kuin psyykkisen itsesääätelyn näkökulmasta. Opintojaksolla tutustutaan mielenterveyteen käsitteenä ja sekä yleisimpiin mielenterveyden häiriöihin sekä niiden hoitomuotoihin.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wPS05: Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen

Otetaan tarkasteluun ihmisen persoonallisuus sekä persoonallisuutta koskevia teorioita ja tutkimusta. Perehdytään erilaisiin ryhmäilmiöihin sekä ympäröivän kulttuurin vaikutukseen yksilöön.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wPS06: Sosiaalipsykologia

Kurssilla tutustutaan sosiaalipsykologiaan tieteenä, sen erilaisiin tutkimuksiin ja sovelluksiin. PS1- ja PS5 -kurssilla käsiteltyjä näkemyksiä laajennetaan ja syvennetään.

wPS07: Kertauskurssi

Kurssin tarkoituksena on auttaa opiskelijaa valmistautumaan ainereaalisiin. Kurssilla käsitellään kertauksen omaisesti aiempien psykologian kurssien keskeisiä ja yhdistäviä teemoja sekä erilaisia ajankohtaisia aiheita. Sen lisäksi, että kokonaiskuva oppiaineesta tarkentuu, kurssilla harjoitellaan myös ainereaalissa tarvittavaa työskentelytekniikkaa.

TERVEYSTIETO

Pakollinen opintojakso (LOPS2021)

PS1+TE1: Terveys toimivan ja oppivan ihmisen voimavarana (2 op + 2 op)

Opintojaksolla perehdytään psyykkisen toiminnan perusteisiin sekä sosiaalisten, kulttuuristen ja biologisten tekijöiden vaikutukseen yksilön toimintaan. Lisäksi tutustutaan oppimiseen psykologian näkökulmasta sekä selvitetään psykologian alaa tieteenä. Perehdytään hyvinvoinnin ilmiöihin.

Moduulissa luodaan kokonaiskuvaa ihmisen voimavaroista, terveyden edistämisestä sekä terveyttä määrittävistä tekijöistä ja niiden yhteyksistä ja vaikutusmekanismeista. Lisäksi syvennetään ja laajennetaan perusopetuksen aikana hankittua ymmärrystä elintapojen merkityksestä terveydelle ja arvioidaan terveyden edellytysten toteutumista omassa elämässä, perheessä ja lähiyhteisöissä.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

TE02: Terveys ja ympäristö (2 op)

Opintojaksossa kehitetään valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen liittyvää tietoa ja viestintää sekä perehdytään tutkimustiedon hankkimisen periaatteisiin. Keskeistä on mediaympäristön ohella tarkastella myös muiden elinympäristöjen terveysvaikutuksia sekä arvioida omien valintojen merkitystä ympäristön terveellisyydelle. Lisäksi syvennytään riippuvuuksiin ja niiden vaikutuksiin.

TE03: Terveys ja yhteiskunta (2 op)

Opintojaksossa ohjataan tarkastelemaan laajasti terveyden edistämisen ja sairauksien ehkäisyn historiallisia kehityslinjoja sekä tulevaisuuden haasteita yhteiskunnassa. Tehtävänä on avata keskeisiin tarttumattomiin ja tartuntatauteihin liittyviä tekijöitä sekä tarkastella sosiaali- ja terveyspalvelujen, itsehoidon ja omahoidon merkitystä terveydelle. Olennaista on myös perehtyä terveyteen ja sairauksiin liittyviin

eettisiin kysymyksiin sekä globaaleihin terveyshaasteisiin.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

TE04: Terveystiedon kertaus (2 op)

Kerrataan pakollisen ja syventävien kurssien sisältöjä ja valmistaudutaan terveystiedon ylioppilaskokeeseen. Kurssin suorittamiseen kuuluu terveystiedon preliminäärikoe.

TE05: Terveys ja tutkimus (2 op)

Opintojaksossa syvennetään terveystiedon keskeisiä aiheita sekä tutustutaan alan uusimpiin tutkimuksiin.

TE06: Stressinhallinta (2 op)

Opintojakso antaa teorian ja käytännön (rentoutus, pilates, venytys jne.) kautta tietoa mielen ja kehon yhteistyöstä lisäten opiskelijan omaa kehontuntemustaan. Tavoitteena on myös löytää omia voimavaroja ja keinoja stressitekijöiden tunnistamiseen ja stressin hallintaan sekä lisätä tietoa kehon kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista. Kurssi on tarkoitettu viimeisen vuosikurssin opiskelijoille.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wTE04: Terveystiedon kertauskurssi

Kerrataan pakollisen ja syventävien kurssien sisältöjä ja valmistaudutaan terveystiedon ylioppilaskokeeseen.

HISTORIA

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

HI01: Ihminen, ympäristö ja historia (2 op)

Opintojakso tarkastelee yksilön, yhteiskunnan ja luonnon välistä vuorovaikutusta eurooppalaisessa ja globaalissa kulttuuriympäristössä. Opetuksen näkökulma on nykyisyyden selittämisessä sekä

historiallisten ilmiöiden pitkän aikavälin tarkastelussa. Opintojaksossa perehdytään yhteiskuntien ja talouden keskeisiin muutoksiin sekä sosiaali- ja ympäristöhistoriaan maanviljelyksen alusta nykyaikaan. Moduulissa harjoitellaan monipuolisen historiallisen lähdeaineiston hyödyntämistä.

HI02: Kansainväliset suhteet (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan kansainvälisen politiikan keskeisiä ilmiöitä ja valtasuhteiden muutoksia 1900-luvun alusta nykypäivään. Keskeisiä teemoja ovat kilpailun ja yhteistyön välinen jännite, tasapainon ja turvallisuuden tavoittelu sekä erilaisten poliittisten järjestelmien kilpailu. Opintojaksolla syvennetään tiedon hakemisen, analysoinnin ja tuottamisen taitoja sekä perehdytään kansainvälisiin suhteisiin liittyvien erityyppisten lähteiden tulkintaan ja arviointiin.

HI03: Itsenäisen Suomen historia (2 op)

Opintojakson tarkoituksena on perehtyä Suomen historian keskeisiin muutosprosesseihin taustoineen 1800-luvulta nykyaikaan. Keskeisiä tarkastelun kohteita ovat Suomen valtiollisen ja kansainvälisen aseman kehittyminen, muutoksiin liittyvät kriisit, siirtyminen sääty-yhteiskunnasta kansalaisyhteiskuntaan sekä poliittiset, taloudelliset ja kulttuuriset murrokset. Opintojaksolla perehdytään Suomen historian erilaisiin lähteisiin, muuttuviin tulkintoihin ja historiatiedon käyttöön.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

HI04: Eurooppalainen ihminen (2 op)

Opintojakso tarkastelee yhteiskunnallisen ajattelun, aatteiden ja ihmisoikeuksien kehittymistä sekä myyttisiä, uskonnollisia ja tieteellisiä maailmanselityksiä antiikista nykypäivään. Opintojaksossa perehdytään kulttuuriperintöön, taiteeseen ja tieteeseen oman aikansa ilmentäjinä Euroopassa. Tarkastelun kohteena on eurooppalainen ihminen, yksilön ja yhteiskunnan suhde, sukupuoli ja arkielämä.

HI05: Ruotsin itämaasta Suomeksi (2 op)

Opintojaksolla tarkastellaan Suomen kehitystä osana Itämeren alueen historiaa autonomian ajalle asti. Opintojaksolla perehdytään yhteiskunnan, talouden ja ympäristön lisäksi arjen historiaan ja ihmisten elämäntapaan sekä elinkeinoihin historian eri vaiheissa. Kurssilla syvennytään erityisesti lähiympäristön historian lähteisiin ja erilaisiin tutkimusmenetelmiin.

HI06: Maailman kulttuurit kohtaavat (2 op)

Opintojaksolla perehdytään kulttuurin käsitteeseen ja tarkastellaan, miten suhtautuminen eri kulttuureihin on vaihdellut ajattelun ja yhteiskuntien rakenteen muuttuessa. Opintojaksolla Kurssilla tarkastellaan eurooppalaisten ja Euroopan ulkopuolisten kulttuurien kohtaamista ja vuorovaikutusta historian eri aikoina.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wHI07: Kertauskurssi

Kerrataan pakolliset ja syventävät ja valmistaudutaan historian ylioppilaskokeeseen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

YHTEISKUNTAOPPI

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

YH01: Suomalainen yhteiskunta (2 op)

Opintojakso perehdyttää valtiollisiin ja yhteiskunnallisiin järjestelmiin ja niissä vaikuttamiseen. Moduuli keskittyy suomalaisen yhteiskunnan analyysiin valtio-opin, sosiaalipoliittikan ja sosiologian käsitteistöä ja teorioita hyödyntäen. Keskeisiä näkökulmia ovat demokratia, yhteiskunnan perusrakenteiden kehitys, valta ja vaikuttaminen aktiivista ja osallistuvaa kansalaisuutta korostaen.

YH02: Taloustieto (2 op)

Opintojakso johdattaa ymmärtämään talouden

toimintaperiaatteita ja ajankohtaista talouspoliittista keskustelua. Se käsittelee mikro- ja makrotalouden kysymyksiä kansalaisten, yritysten ja valtioiden näkökulmista. Opintojaksolla perehdytään talouden ja politiikan kytköksiin sekä työnteon ja yrittämisen merkitykseen hyvinvointivaltion rahoittamisessa. Lisäksi tarkastellaan talouden ja ympäristön suhdetta kestäväen kehityksen näkökulmasta.

YH03: Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma (2 op)

Opintojakso perehdyttää Euroopan taloudelliseen ja poliittiseen yhdentymiseen ja yksittäisen kansalaisen asemaan yhdentävässä Euroopassa ja globalisoituvassa maailmassa. Opintojakso kannustaa seuraamaan ajankohtaisia maailman tapahtumia ja osallistumaan erilaisia kansainvälisen politiikan ilmiöitä koskevaan keskusteluun.

Syventävät kurssit (LOPS2016)

wYH04: Kansalaisen lakitieto

Kurssin tavoitteena on antaa perustiedot Suomen oikeusjärjestyksestä sekä sellaisista juridisista kysymyksistä, jotka ovat arkielämässä keskeisiä ja koskevat jokaista kansalaista. Kurssilla tutustutaan suomalaiseen oikeusjärjestelmään, ratkotaan ongelmia säädösten avulla, puidaan erilaisia oikeustapauksia, kuullaan asiantuntijoita ja tutustutaan alioikeuden toimintaan käytännössä. Tavoitteena on, että opiskelija osaa arvioida oikeutensa, etunsa ja velvollisuutensa kansalaisena, työntekijänä ja kuluttajana sekä pystyy hoitamaan itse tavanomaisimmat oikeusasiat, osaa etsiä ja käyttää keskeisiä oikeudellisen tiedon lähteitä, osaa toimia oikein ja lainmukaisesti sekä osaa soveltaa lakitiedossa hankittuja tietoja ja taitoja.

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wYH05: Kertauskurssi

Kerrataan pakolliset ja syventävät kurssit ja valmistaudutaan yhteiskuntaopin

ylioppilaskokeeseen. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä (S).

MUSIIKKI

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

MU01: Intro – kaikki soimaan (2 op)

Pääpaino on käytännön musisoinnissa, soittamisessa ja laulamissa. Käydään soittamisen ja laulamisen kautta läpi musiikin peruskäsitteitä. Kuunnellaan ja katsellaan kurssiin liittyvää materiaalia sekä opiskelijoiden itse valitsemaa musiikkia. Tutustutaan opiskelijoiden omaan ja muuhun paikalliseen musiikki-toimintaan. Arviointi arvosana-asteikolla 4-10.

MU02: Syke – soiva ilmaisu (2 op)

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

MU03: Genre – globaali uteliaisuus (2 op)

Tutkitaan erilaisia musiikinlajeja, musiikkityylejä sekä -kulttuureja. Opitaan tuntemaan itselle entuudestaan vieraita musiikinlajeja ja musiikkikulttuureja sekä ymmärtämään musiikin kulttuurisidonnaisuutta. Tutustutaan syvällisemmin joihinkin musiikinlajeihin / musiikkikulttuureihin. Kehitetään musisointi- ja tiedonhankintataitoja. Kurssin voi suorittaa myös projektina. Arviointi arvosana-asteikolla 4-10.

MU04: Demo – luovasti yhdessä (2 op)

Perehdytään musiikin osuuteen esim. elokuvassa, näyttämöllä, joukkoviestimissä ja verkkoympäristöissä. Tutkitaan musiikin yhteyttä tekstiin, kuvaan ja liikkeeseen. Analysoidaan olemassa olevan tai itse tuotetun materiaalin vaikuttavuutta. Sisältöjen tarkastelussa ja työskentelytavoissa painottuu monipuolisuus. Pyritään tekemään konsertti- ja/tai opintokäynti. Kurssin voi suorittaa myös taiteidenvälisenä tai monialaisena projektina. Arviointi arvosana-asteikolla 4-10.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

MU06: Yhdessä musisoiden 1 (2 op) (jatkokurssit I ja II: MU08 ja MU10)

Lauletaan ja soitetaan. Soitto- ja laulutaidon perusteet tulee hallita ja kyetä itsenäiseen harjoitteluun. Suunnitellaan ja toteutetaan joko yksin tai ryhmän kanssa esim. konsertti, ohjelmaa johonkin tilaisuuteen, äänite, video tai taiteidenvälinen projekti.
Arviointi: suoritusmerkintä

MU07: Musiikin ääni 1 (2 op) (jatkokurssit I ja II: MU09 ja MU11)

Lauletaan ja soitetaan. Soitto- ja laulutaidon perusteet tulee hallita ja kyetä itsenäiseen harjoitteluun. Suunnitellaan ja toteutetaan joko yksin tai ryhmän kanssa esim. konsertti, ohjelmaa johonkin tilaisuuteen, äänite, video tai taiteidenvälinen projekti.
Arviointi: suoritusmerkintä

Koulukohtaiset syventävät kurssit (LOPS2016)

wMU05: Musiikkiprojekti

Lauletaan ja soitetaan. Soittajilla tulee olla hallussa soittimensa perustaidot ja kyky harjoitella myös itsenäisesti. Opetellaan suunnittelemaan ja toteuttamaan ryhmässä tai itsenäisesti musiikillinen kokonaisuus. Kyseessä voi olla pienimuotoinen konsertti, äänite, projekti tai ohjelmaa johonkin koulun tilaisuuteen.
Arviointi: suoritusmerkintä

KUVATAIDE

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

KU01 Omat kuvat, jaetut kulttuurit (2 op)

Ensimmäisellä kuvataidekurssilla päivitetään käsitystä kuvataiteesta keskustelemalla, näyttelykäynnillä, seuraamalla ajankohtaista kuvataiteeseen liittyvää uutisointia ja tekemällä omia kuvallisia ja kirjallisia harjoitustöitä. Kurssin

painopiste on nykytaiteessa. Tavoitteena on löytää joku kuvataiteen osa-alue, joka olisi itseä lähellä sekä helpottaa kuvataiteen vastaanottamista ja aktiivista harrastamista.

KU02 Ympäristön tilat, paikat ja ilmiöt (2 op)

Kurssilla paneudutaan rakennetun ympäristön ja esineympäristön kysymyksiin keskustelemalla, retkeilemällä ja tekemällä itse kuvia eri tekniikoilla. Sipoo ja opiskelijan oma lähiympäristö toimivat esimerkkeinä, kun tutkitaan maisemien ja rakennusten kulttuurihistoriaa. Tavoitteena on auttaa opiskelijaa ”näkemään enemmän” esim. oppimalla ajoittamaan rakennuksia tyylin perusteella ja johdattaa opiskelija pohdiskелеmaan hyvän elinympäristön kriteerejä.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

KU03: Kuva viestii ja vaikuttaa (2 op)

Mediakuvastoon keskittyvällä kurssilla tutkitaan painettua ja sähköistä kuvatulvaa analysoimalla ja tekemällä omia kuvallisia harjoitustöitä. Kurssilla tehdään graafisen suunnittelun harjoitustehtäviä. Kurssin retki voi liittyä esim. elokuvaan, mainontaan, kuvajournalismiin tai valokuvaukseen, ajankohtaisesta tarjonnasta riippuen.

KU04: Taiteen monet maailmat (2 op)

Kurssilla on tavoitteena luoda opiskelijalle kronologinen yleiskäsitys taidehistoriasta ja siitä, miten taide eri aikakausina heijastaa muuta yhteiskuntaa ja kulttuuria – on oman aikansa peili. Opiskelija tekee harjoitustöitä, joissa lähdetään omakohtaisesta eri taidetyylien ja eri aikakausien taidekuvien tutkimisesta. Kurssiin liittyy näyttelykäynti, jonka tarkoitus on tukea taidehistorian opiskelua.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

KU05: Nykyaiteen työpaja (2 op)

Opiskelija voi suorittaa kurssin itsenäisesti esim. käymällä nykyaiteita esittelevässä näyttelyssä tai tapahtumassa ja dokumentoimalla/raportoimalla käyntinsä kuvallisesti ja kirjallisesti riittävän laajasti. Kurssin voi suorittaa myös perehtymällä johonkin nykyaiteen ilmiöön ja esittelemällä perehtyneisyyttään kuvallisesti, kirjallisesti sekä omien visuaalisten tuotosten muodossa. Kurssin itsenäinen suoritus edellyttää aloituskeskustelua kuvataideopettajan kanssa.

KU06: Äidinkielen ja kuvataiteen produktio (2 op)

Äidinkielen ja kuvataiteen yhteiskurssilla tutustutaan käytännössä tuotannon kokonaisvaltaiseen suunnitteluun. Työskentelymetodeina käytetään muun muassa ryhmätyötä, aivoriihitekniikkaa ja työpajoja. Kurssiin sisältyy oman lukion tarkastelua sanallisesti ja kuvallisesti kaikkia aisteja hyödyntäen. Kurssisuoritukseen kuuluu viikonlopputyöskentelyä ja opintoretkiä.

KU07: Keramiikka

Kurssilla tutustutaan saven monimuotoisiin mahdollisuuksiin. Opitaan perustekniikat saven työstämiseksi; käsinrakentamistekniikat ja esineidenlasitus sekä raakapolto.

LIIKUNTA

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

LI01: Oppiva liikkuja (2 op)

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat liikunnallisten perustaitojen soveltaminen ja fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen eri liikuntatehtävissä, -muodoissa ja -lajeissa opiskeluympäristön mahdollisuuksia monipuolisesti käyttäen.

LI02: Aktiivinen elämäntapa (2 op)

Kurssin keskeisiä sisältöjä ovat fyysisten ominaisuuksien arviointi, hengitys- ja verenkiertoelimistöä kuormittava liikunta, lihaskuntoharjoittelu ja kehonhuolto. Opiskelijat ohjataan havainnoimaan arkisia toimintatapojaan ja valintojaan fyysisen aktiivisuuden ja terveyden näkökulmista. Opiskelijat saavat ohjausta ja palautetta liikunnallisen elämäntavan ja fyysisesti aktiivisen arjen toteuttamiseen.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

LI03: Uudet mahdollisuudet (2 op)

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen.

LI04: Yhdessä liikkuen (2 op)

Kurssi tähtää Vanhojen päivän vietossa sekä akateemisissa juhlissa tärkeässä roolissa olevien vanhojen tanssien opetteluun ja esityskuntoon hiomiseen. Opetellaan myös tanssikulttuuriin liittyviä keskeisiä käyttäytymissääntöjä.

LI05: Virkistystä liikunnasta (2 op)

Kurssilla syvennetään erityisesti psyykkisen toimintakyvyn osa-alueen taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on tukea opiskelijan jaksamista ja lisätä opiskeluvireyttä rentouttavien ja elämyksellisten liikuntakokemusten kautta. Monipuoliset liikuntatehtävät mahdollistavat osallisuuden, liikunnallisen pätevyyden ja kehollisen ilmaisun kokemuksia.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

LI06: Palloilukurssi

Kehitetään palloilutaitoja ja ylläpidetään kuntoa harjoittamalla erilaisia sisä- ja ulkopallopelejä opiskelijaryhmän valinnan mukaan. Perinteisten lajien lisäksi kurssiin voidaan sisällyttää myös koulussa harvinaisempia palloilulajeja.

OPINTO-OHJAUS

Pakolliset opintojaksot (LOPS2021)

OP01: Minä opiskelijana (2 op)

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija saa lukio-opintojen suorittamiseen sekä ylioppilas-kirjoituksiin liittyvät keskeiset tiedot ja taidot, sekä ohjausta jatko-opintoihin hakeutumiseen. Kurssiin sisältyy oppilaitosesittelijöiden infoja, Studia jatkokoulutustapahtumavierailu ym.

OP02: Jatko-opinnot, työelämä ja tulevaisuus (2 op)

Kurssin tavoitteena on syventää itsetuntemusta sekä elämänsuunnittelu- ja elämönhallintataitoja. Kurssilla perehdytään sellaisiin teemoihin, jotka auttavat urasuunnittelutaidoissa ja antavat valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiselle.

Paikalliset valinnaiset opintojaksot (LOPS2021)

OP03: Perehdytys lukio-opiskeluun (2 op)

Teho-ohjausta lukio-opintojen käynnistämiseen.

OP04: Tutor-toiminta (2 op)

Tutoreina toimivat tehtävään valitut opiskelijat, jotka koulutetaan Tutor-kurssin aikana tehtäväänsä. Tutor opiskelija toimii tehtävässään pääsääntöisesti toisen lukiovuotensa ajan. Tutorit auttavat uusia opiskelijoita opiskelurutiinien oppimisessa ja tutustuttavat heidät koulun

käytänteisiin, vanhempiin opiskelijoihin ja opettajiin edistäen näin uusien opiskelijoiden liittymistä työyhteisöön ja koulussa viihtymistä. Tutor-kurssilaiset osallistuvat myös lukio-opiskelun esittelyyn peruskoulun päättävälle luokille sekä koulun markkinointiin.

TEEMAOPINNOT

Teemaopinnoista kerrotaan erikseen lukuvuoden aikana.

TO01: Monitieteinen ajattelu

Kurssin tavoitteena on tarjota tilaisuuksia ajattelun taitojen kehittämiseen laaja-alaisesti ja oppiainerajat ylittävästi. Opiskelijat oppivat hahmottamaan eri tieteen- ja taiteenalojen välisiä yhteyksiä sekä niiden keskeisten periaatteiden ja käsitteiden vuorovaikutusta yhtä tiedonala laajemmissa kokonaisuuksissa. Kurssin aikana opiskelijat kehittävät kriittistä ja luovaa ajatteluaan itsenäisesti ja yhteistoiminnassa muiden kanssa. He analysoivat ja arvioivat erilaisia käsitejärjestelmiä ja näkökulmia ja käyttävät niitä johtopäätösten ja ratkaisujen tekemiseen. Kurssin keskeiset sisällöt valitaan vähintään kahdesta eri oppiaineesta tai aihekokonaisuudesta.

Kurssilla perehdytään uusimman aivotutkimuksen tuloksiin terveyden, elämönhallinnan ja filosofian näkökulmista. Aivojen tärkeimpiä ominaisuuksia ovat nopea kyky havainnoida ympäristöä, kyky käsitellä tietoa korkeatasoisesti ja kyky tehdä hyödyllisiä päätöksiä. Silti on tunnettu tosiasia, että nämä niin kutsutut kognitiiviset toiminnot häiriintyvät herkästi. Moderneissa yhteisöissä yksilöä kuormittavat monet paineet, jotka altistavat kognitiivisille ja neurologisille ongelmille. Kurssilla opastetaan irti liiasta suorituskeskeisyydestä sekä aivoja kuormittavista elämäntavoista. Opiskelijat valmistavat aihepiiristä tutkielman. Kurssilla tehdään opintovierailu ja käytännön harjoitteita. Käytettävä kirjallisuus ilmoitetaan kurssin alussa.

TO02: Tutkiva työskentely teknologialla

Tieto- ja viestintäteknologian kurssin tavoitteena on, että opiskelija suunnittelee, toteuttaa ja

esittää yksin tai yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa johonkin ilmiöön tai aihepiiriin liittyvän dokumentoidun projektin, tutkielman, keksinnön tai muun tuotoksen. Samalla hän kehittää osaamistaan tieto- ja viestintäteknologiassa. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija saa tilaisuuksia oppiainerajat ylittävään työskentelyyn ja yhteistyöhön. Kurssin keskeisillä sisällöillä on yhteys kahden tai useamman eri oppiaineen tietoihin ja taitoihin sekä aihekokonaisuuksiin.

TO03: Osaaminen arjessa

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Hän saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin kurssin tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen.

LUKIODIPLOMIT

KULD1: Kuvataiteen lukiodiplomi

Lukiossamme voi suorittaa valtakunnallisen kuvataiteen lukiodiplomin, jonka suorittamisesta saa erillisen todistuksen. Kurssi tarkoittaa Opetushallituksen vuosittain julkistamien diplomitehtävien ja diplomityöskentelyyn liittyvien portfolioiden tekemistä. Tehtävät ja suoritusohjeet julkaistaan vuosittain Opetushallituksen sivustolla.

LILD2: Liikunnan lukiodiplomi

Kurssilla suoritetaan liikunnan lukiodiplomi. Diplomin saamisen ehtona on, että opiskelija on suorittanut vähintään viisi liikunnan kurssia, joista yksi voi olla liikunnan lukiodiplomikurssi.

Lukiodiplomi koostuu: oman lajin erityisosaamisesta, liikuntakykyisyydesteistä, oman lajin tutkielmasta, liikuntatunneilla esiin tulleesta harrastuneisuudesta/yhteistyötaidoista sekä lukioaikaisen liikunnan portfolioista. Opettaja arvioi kurssien aikana oppilaan sosiaalisia taitoja ja yhteistyökykyisyyttä. Diplomikurssi on liikunnan erityisosaamisen kurssi ja sen suorittamisesta on hyötyä mm kasvatus-, liikunta- tai terveydenhoitoalalle aikoville.

MELD3: Median lukiodiplomi

Lukiossamme voi suorittaa valtakunnallisen median lukiodiplomin, jonka suorittamisesta saa erillisen todistuksen. Kurssi tarkoittaa Opetushallituksen vuosittain julkistamien diplomitehtävien ja diplomityöskentelyyn liittyvien portfolioiden tekemistä. Tehtävät ja suoritusohjeet julkaistaan vuosittain Opetushallituksen sivustolla.

MULD4: Musiikin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa lukioaikanaan näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa. Opiskelija osoittaa musiikillista osaamistaan ja harrastuneisuuttaan valmistamalla musiikin taidollista ja tiedollista hallintaa osoittavan projektin tai kokoamalla näytesalkun lukioaikaisista musiikkiopinnoistaan ja -toiminnastaan. Musiikin lukiodiplomin voi toteuttaa joko yksin tai ryhmän jäsenenä. Kurssin keskeiset sisällöt perustuvat musiikin lukiodiplomin erilaisiin toteutustapoihin ja osaluoksiin. Musiikin lukiodiplomi muodostuu neljästä osasta, jotka ovat opiskelijan musiikillinen omaelämäkerta, musiikkiprojekti tai musiikillinen näytesalkku, yhteenveto ja arvioitsijoiden lausunto. Ohjeet tarkennetaan ohj:n ohjeiden mukaisesti vuosittain.

TAITEIDEN VÄLISET KURSSIT

Taiteiden välisten kurssien tarjonnasta kerrotaan erikseen lukuvuoden aikana.

TA01: Monitaiteellinen musiikkiprojekti

Kurssi tarjoaa opiskelijalle tilaisuuksia kehittää musiikillista ja muuta taiteellista luovaa ajatteluaan ja ilmaisutaitojaan taiteidenvälisessä työskentelyssä ja yhteistyössä muiden kanssa. Tavoitteena on, että kurssin aikana opiskelija suunnittelee ja toteuttaa ryhmässä tai itsenäisesti taiteelliseen ilmaisuun liittyvän kokonaisuuden. Kokonaisuuden suunnittelussa ja toteutuksessa opiskelija soveltaa ja yhdistää aiemmin hankkimaansa kulttuurista, musiikillista ja muuta taiteellista osaamista. Oppimisprosessin aikana opiskelija arvioi työskentelyään ja oppii toimimaan kokonaisuuden kannalta mielekkäällä tavalla. Kokonaisuuden toteutuksessa voi käyttää myös kehittyvän teknologian tarjoamia taiteellisen ilmaisun keinoja.

TA02: Nykyaiteen keinoin

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija syventää omakohtaista suhdettaan kuvataiteeseen ja muuhun visuaaliseen kulttuuriin nykyaiteelle ominaisin keinoin. Opiskelijat tutkivat kulttuurisia ilmiöitä eri taiteenalojen ilmaisun keinoja käyttämällä ja soveltamalla. Kurssilla hyödynnetään visuaalisuuden rinnalla myös muita tiedon tuottamisen tapoja. Opiskelijat syventyvät erilaisiin käsityksiin taiteen tehtävästä. Kurssilla tarkastellaan kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin henkilökohtaisia ja yhteiskunnallisia merkityksiä. Taidetta käytetään osallistumisen ja vaikuttamisen muotona. Tutkittavat ilmiöt sekä käytettävät välineet, teknologiat ja ilmaisun keinot valitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Kurssilla toteutetaan monitaiteellisia teoksia, produktioita ja esityksiä erilaisiin ympäristöihin.

TA03: Taidetta kaikilla aisteilla

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii tuntemaan ja arvioimaan eri taiteenalojen ajankohtaisia toimintatapoja ja ilmiöitä. Kurssilla tarkastellaan taiteiden ja kulttuurien suhdetta

sekä taiteen merkityksiä omassa elämässä, yhteiskunnassa ja maailmassa. Opiskelijoille merkityksellisiä teemoja ja aihepiirejä tutkitaan eri taiteenalojen keinoin ja niitä yhdistellen. Kurssi toteutetaan vähintään kahden taiteenalan välisenä kokonaisuutena. Kurssin keskeisiä sisältöjä voidaan valita myös aihekokonaisuuksista.

LUKIOKOHTAISET OPPIAINERAJAT YLITTÄVÄT SOVELTAVAT OPINTOJAKSOT (Luma-linjan opintojaksot)

Ensimmäisen opintovuoden opintojaksot

FY13: Fysiikan ja kemian työjakso 1 (2 op)

Tutustutaan eri luonnonvakioiden määrittämiseen, harjoitellaan tieteellisen tekstin ja raportin kirjoittamista. Syvennetään peruskoulusta opittuja kokeellisen työskentelyn taitoja. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat, yhteiskunnallinen osaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

GE07: Kestävä kehitys (2 op)

Opintojaksolla keskitytään yhteiskunnallisesti pinnalla oleviin seikkoihin, luodaan kokonaiskuvaa omasta toiminnastamme, sekä ihmisenä yhteisön jäsenenä, että ihmisenä vastuullisena henkilönä biodiversiteetin säilymisen kannalta. Teemoina esim. Globaali kestävä teollistuminen, ilmaston muutos, kierrätys, uudet innovaatiot, tasa-arvo, koulutus ja varallisuus. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

MAA14: Tiede ja taide (2 op)

Opintojakson keskiössä on tieteen ja taiteen yhteinen matka. Käsitellään esim. Kulusta leikkausta ja sen vaikutusta kuvataiteeseen, musiikkia fysiikan näkökulmasta. Yhteistyössä kuvataide, musiikki, matematiikka ja fysiikka.

Opintojakson aikana pyritään järjestämään yhteistyötä eri yliopistojen kanssa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

BI09: Ihminen (2 op)

Tarkastellaan ihmistä psykofyysisenä kokonaisuutena psykologian, biologian ja fysiikan näkökulmasta. Käsiteltävinä teemoina mm. Verenkierto, aivot, anaeorobinen suoritus. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen, vuorovaikutusosaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

Toisen opintovuoden opintojaksot

KE09: Tieteen etiikka (2 op)

Tutkitaan tieteeseen liittyviä eettisiä kysymyksiä vaihtelevasti esim. kemian, fysiikan, filosofian, maantieteen ja biologian näkökulmista. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat eettisyys ja ympäristöosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

MAA15: Ohjelmointi (2 op)

Tutustutaan ohjelmoinnin maailmaan esimerkiksi Python -kielen avulla. Opetellaan ja syvennetään ohjelmoinnin perustaitoja, joita voidaan hyödyntää esimerkiksi laajan data-aineiston tutkimisessa lääketieteessä, hiukkasfysiikan tutkimuksessa, kemian aloilla ja matematiikassa. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallisen osaaminen, sekä monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

GE08: Geofysiikka (2 op)

Tarkastellaan maapalloa, sen ilmakehää ja lähiavaruutta mm. Fysiikan ja maantieteen näkökulmasta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

FY11: Robotiikka (2 op)

Tutustutaan yleisesti robotiikkaan ja pyritään saamaan aikaan toimiva robotti vaihtelevilla välineistöillä. Opintojaksolla katsaus ohjelmointiin ja robotiikkaan liittyviin turvallisuustekijöihin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

FY12: Modernin fysiikan taustoitus (2 op)

Opintojaksolla tutustutaan 1900-luvun vaihteen merkkihenkilöihin ja heidän saavutuksiinsa mm. lääketieteen, nykyisen maailmankäsityksemme muovautumisen ja nykytekniikan kehittymisen osalta. Sivuumme tässä myös mm. hiukkasfysiikan tutkimusta ja tähtitiedettä. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan numeroarvosanalla.

Kolmannen opintovuoden opintojaksot

MAA17: Pitkän matematiikan laskupaja (2 op)

Tällä opintojaksolla tähtäämme ylioppilas-kirjoituksiin. Käymme läpi vanhoja yo-kokeita, pääsykoetehtäviä ja vahvistamme osaamistamme pitkän matematiikan osalta. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueista painottuvat yhteiskunnallinen osaaminen, sekä luova osaaminen. Opintojakso arvioidaan suoritusmerkinnällä.

MUUT KOULUKOHTAISET SOVELTAVAT KURSSIT

Informaatioteknologia

Keuda-Sipoon lukiolaisille järjestämät kurssit

Tietokoneen käyttäjän A-kortti

Tutkinnon sisältö ja vaadittava osaamistaso vastaa työelämän tarpeita sisältäen tärkeimmät tietotekniikan osa-alueet. Tutkinnon suorittanut osaa itsenäisesti käyttää tietokonetta, hallitsee

työkaluohjelmien peruskäytön sekä tuntee tietotekniikan peruskäsitteet ja soveltamisalueet. A-kortti koostuu seitsemästä moduulista: käyttöjärjestelmä, Internet ja sähköposti, tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, esitysgrafiikka, tietokannat ja tietotekniikan perusteet. Kurssilla opiskellaan A-kortin osaamisvaatimuksia Microsoft Office -ohjelmistoa käyttäen ja edetään osallistujien lähtötason ja oppimisvalmiuksien mukaan.

Digitaalinen kuvankäsittely

Kurssin tavoitteena on oppia digitaalisen kuvan käsittelyn perusteet ja Adobe Photoshop CS4 -ohjelman käyttäminen. Photoshop-ohjelmasta on tullut kuvankäsittelyn ammattilasten käytännön standardi ja digikameroiden yleistyttyä Photoshop on käytössä myös useilla harrastajilla. Kurssilla opetellaan kuvan rajausta, roskien poisto, värien korjailu, kuvan ja tiedoston koon muuttaminen, terävöitys ja tallennus eri käyttötarkoituksiin sopivaan muotoon sekä kuvien manipulointia.

Multimedia

Kurssilla opetellaan luomaan multimediaesityksiä esimerkiksi www-sivuille. Työvälineohjelmaksi on Adobe Flash CS4. Flashia käytetään Internetissä esimerkiksi kuvagallerioiden, animaatioiden, opetusohjelmien, kokonaisten web-sivustojen tai pelien luomiseen. Kurssin sisältö on multimedialla perusteet, ohjelmaan tutustuminen, harjoitustehtäviä ja harjoitustyö vapaasti valittavasta aiheesta.

Nuori Yrittäjä

Oletko pohtinut joskus oman yrityksen perustamista? Muhiiko takaraivossasi liikeidea? Keuda Sipoon tarjoamalla kurssilla osallistutaan "24H yrittäjänä"- tapahtumaan Enterissä, jossa kehitellään liikeidea ja työstetään liiketoimintasuunnitelmaa. Kurssille osallistuneet jatkavat seuraavana vuonna kurssin suorittamista tapahtuman ohjaajan tehtävissä. Kurssi arvioidaan suoritusmerkinnällä.

Alppiihdon apuohjaajan kurssi

Kurssi keskittyy hiihdonopetuksen perusteisiin, omien alppiihdotaitojen systemaattiseen kehittämiseen sekä lasten ja aloittelijoiden ohjaamiseen yhdessä Shoryn auktorisoimien Talman alppiihdonopettajien kanssa. Kurssin hyväksyttävästi käyneellä on valmiudet toimia Talman hiihtokoulussa palkattuna apuohjaajana Talmassa suoritettavan työssäoppimisjakson (10 harjoitustunnin) jälkeen.

ERI OPPIAINEIDEN ARVIOINTI- PERUSTEISTA

Äidinkieli

Äidinkielen arvosana perustuu kaikkiin yhteisesti sovittuihin suullisiin ja kirjallisiin tehtäviin sekä tuntityöskentelyyn. Eri tehtävien painotuksista sovitaan kunkin kurssin alussa tai sitä mukaa, kun tehtäviä ohjelmaan valikoidaan. Hyväksytyt arvosanan saamiseksi on suoritettava **kaikki** kurssiin kuuluvat osiot.

Kielet

(toinen kotimainen, vieraat kielet)

Pohjana kokeesta saatu arvosana.
Kurssiarvosana = +/- 1 koenumeroon nähden (ei kuitenkaan 1,5 numeroa!).

Kiitettävään arvosanaan vaaditaan aina kokeesta kiitettävä tai hyvä arvosana (8-10) ja harrastuneisuutta.

Jatkuva näyttö eli tuntiosaaminen

- ei ole pelkkää fyysistä läsnäoloa
- tarkoittaa mm. säännöllistä kotitehtävien suorittamista
- mahdollisia sanakokeita
- toistuvaa osallistumista oppimistilanteissa

Harrastuneisuus

- tehdään oppikirjan ylimääräiset tehtävät
- lisämateriaalin hankkiminen ja esitleminen muille (kirjat, lehdet, Internet, oma harrastus)
- koulun ulkopuolelle suuntautuvat vierailut, esim. teatterissäkäynnit ja niistä kertominen

Opetushallituksen laatimat valtakunnalliset kielten suulliset kokeet

Suullisia kokeita järjestetään koulussamme englannin ja ruotsin kielessä suullisten kurssien päättyessä. **Kokeeseen voi osallistua ainoastaan osallistuttuaan kurssille.** Kokeeseen ilmoitaudutaan opettajalle ja koe järjestetään opinto-oppaassa mainittuna kurssin koepäivänä erillisen aikataulun mukaisesti. Kokeeseen osallistutaan pareittain. Valmistautumisaika on 20 min. ja varsinaisen kokeen kesto on 20 min.

Mikäli opiskelija myöhästyy kokeesta tai hän ei ilmoita mahdollisesta sairastumisestaan kokeen vastaanottajalle, hän menettää mahdollisuutensa kokeen suorittamiseen.

Koe taltioidaan ääni- tai kuvanauhalle. Kokeen vastaanottava opettaja arvioi koesuorituksen asteikolla 1-5, siten, että arvosana 5 on korkein mahdollinen arvosana. Tarvittaessa opettaja voi pyytää toista opettajaa antamaan myös oman arvionsa koesuorituksesta.

Suullisen kokeen suorittamisesta annetaan oppilaalle erillinen todistus päästötodistuksen yhteydessä. Arvosanan perusteena on ainoastaan koetilaisuudessa osoitettu kielitaito. Lisäksi suullisesta kurssin suorittamisesta annetaan oppilaalle normaali kurssiarvosana.

Matemaattiset aineet (matematiikka, fysiikka, kemia)

1. Pohjana on kokeesta saatu arvosana.
2. Kurssiarvosana on kokeen arvosana +/- 1, missä tämä harkinnanvarainen osa muodostuu jatkuvasta näytöstä, joka voi olla
 - kotitehtävien tekemistä tai tekemättä jättämistä
 - aktiivista osallistumista tunneilla
 - aktiivista osallistumista ryhmätöiden tekemiseen.

Luvaton poissaolo ja myöhästely ovat osa näytön puutetta. Runsaat poissaolot tai myöhästelyt ovat arvosanaa alentavia tekijöitä.

Itsenäisesti suoritettujen kurssien arvostelusta

Tenttioikeuden saaneen on suoritettava annetut tehtävät määräaikaan mennessä tehdyn sopimuksen mukaisesti. Tämän jälkeen kokeeseen on ilmoitauduttava kirjallisesti. Kurssiarvosana määräytyy suoraan kokeen perusteella.

Biologia, maantiede ja terveystieto

Moduulin/kurssin alkaessa kerrotaan tarkemmin kyseisen moduulin/kurssin arvioinnista. Arviointi kohdistuu seuraaviin asioihin:

- opiskelijan **tiedot**, kuten oppiaineen/tieteenalan peruskäsitteiden hallinta, **ja taidot**, kuten ajattelu-, argumentointi- ja tutkimustaidot
- kyky **ymmärtää, soveltaa, analysoida, yhdistellä, arvioida, havainnollistaa ja esittää alalle ominaista tietoa** erilaisissa tilanteissa
- maantieteessä geomediataidot
- luonnontieteellisten (biologiassa ja osin maantieteessä) **lainalaisuuksien** sekä **syy- ja seuraussuhteiden** ymmärtäminen, **vuorovaikutussuhteiden merkityksen** oivaltaminen sekä **kokonaisuuksien hahmottaminen**
- kyky **arvioida tietoa** kriittisesti

Tietoja ja taitoja voi osoittaa moduulista/kurssista riippuen:

- kirjallisissa arvioinneissa
- suullisesti erilaisissa vuorovaikutustilanteissa
- kokeellisessa työskentelyssä
- laatimalla yksin tai yhteisöllisesti tutkielman tai projektituotoksen (kuten videon, pelin, vastamainoksen tai verkkosivut)

Moduulin/kurssin itsenäiset suorittajat sopivat opettajan kanssa erillisistä tehtävistä ja osallistuvat kurssikokeeseen.

Osa biologian, maantieteen ja terveystiedon kursseista voidaan arvioida myös ilman kurssikoetta.

Humanistiset aineet (uskonto, psykologia, historia, yhteiskuntaoppi ja filosofia)

Lähtökohtana on kokeessa saatu arvosana ja/tai muu kurssilla erikseen sovittu näytetyö, esim. tutkielma. Kurssiarvosana on +/- 1 koenumeroon nähden. Tähän harkinnanvaraiseen osaan (ns. jatkuvaan näyttöön) voi sisältyä seuraavia asioita:

- aktiivista läsnäoloa oppitunneilla, se on tehtävien säännöllistä tekemistä, pari- ja ryhmittöihin panostamista ja opetuskeskusteluihin osallistumista

- mahdollisten etukäteen annettujen pohdintatehtävien suorittamista
- tehtävien palauttamista aikataulussa.

Aktiivinen opiskelu ei ole pelkästään vastausten antamista vaan myös kysymysten tekemistä.

Itsenäisesti suoritettavalla kurssilla erikseen sovittavat työt korvaavat jatkuvan näytön. Kurssiarvosana muodostuu muuten edellä kuvatulla tavalla.

Kuvataide

Tärkeä arviointiperuste on positiivinen asenne työskentelyyn, mikä tarkoittaa mm. ahkeruutta, yritteliäisyyttä, uteliaisuutta ja läsnäoloa tunneilla ja näyttelykänneillä. Sekä vuorovaikutus- että ryhmätyötaitoihin kiinnitetään huomiota. Kaikki tehdyt kuvalliset, kirjalliset ja suulliset työt arvioidaan arvosanoin (4-10) ja kurssin arvosana muodostuu töiden arvosanojen keskiarvon pohjalta niin, että opettaja voi halutessaan painottaa tiettyjä töitä tai työskentelytapoja. Puuttuvat työt vaikuttavat alentavasti arvosanaan. Kaikilla kursseilla on kurssimaksu. Arvioinnin yhtenä menetelmänä käytetään arviointilomaketta, jonka sekä opiskelija ja opettaja täyttävät kumpikin omalta osaltaan.

Itsenäisesti suoritettavat kuvataidekurssit
Opettajan kanssa sovitaan henkilökohtaisesti aikataulut, tapaamiset, dokumentointi työkirjan/portfolion muodossa sekä laajuus. Kurssin arvosana muodostuu edellä kuvatuin kriteerein. Itsenäisten kurssien suorittamista varten on suositeltavaa, että kuvataiteen pakolliset kurssit ovat pohjana taiteen tuntemuksen laajentamisen lähtökohdaksi.

KULD1 Kuvataiteen lukiodiplomi

Kurssi tarkoittaa Opetushallituksen vuosittain julkistamien kuvataidediplomitehtävien ja diplomityöskentelyyn liittyvän portfolion tekemistä. Tehtävät ja ohjeet julkaistaan Opetushallituksen Internet-sivustolla joka lukuvuoden alussa.

Diplomin voi tehdä suoritettuaan vähintään neljä lukion kuvataidekurssia. Kurssin itsenäiseen

suorittamiseen kuuluu aloituskeskustelu kuvataideopettajan kanssa.

Musiikki

Kursseilla arvioidaan nimenomaan oppilaan musiikillista toimintaa koulussa, ei hänen suorituksiaan sen ulkopuolella. Myönteinen asenne musiikkiin on tärkeä arviointikriteeri kaikilla kursseilla. Sitä osoittavat aktiivinen tuntityöskentely ja mukanaolo konserttimatkoilla. Pakolliset ja syventävät kurssit arvioidaan numerolla, koulukohtaiset kurssit suoritusmerkinnällä. Arvosana perustuu kaikkiin yhteisesti sovittaviin kirjallisiin, soitannollisiin ja suullisiin tehtäviin kurssin aiheesta riippuen.

MULD4 Musiikin lukiodiplomi

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija antaa näytön musiikillisesta erityisosaamisestaan ja erityisestä harrastuneisuudestaan musiikissa. Musiikin lukiodiplomin voi toteuttaa joko yksin tai ryhmän jäsenenä. Ohjeet tarkennetaan oph:n ohjeiden mukaisesti vuosittain.

Liikunta

Kiitettävä arvosana – opiskelijalla:

1. monipuolinen ja erinomainen fyysinen kunto (kestävyys, lihasvoima, liikkuvuus)
2. erinomaiset liikuntataidot
3. jatkuvaa kiinnostusta ja aktiivisuutta laajentaa liikunnallista harrastuneisuuttaan
4. kyky itse arviointiin sisäistämässä liikuntaharrastuksen pohjalta

5. taito soveltaa liikunta- ja terveystietojaan.

Näistä kolme osa-aluetta (3. aina mukana).

Hyvä arvosana edellyttää:

1. hyvää fyysistä kuntoa
2. hyviä liikuntataitoja
3. kiinnostusta oman fyysisen kuntonsa ja liikuntataitojensa kehittämiseen
4. kykyä käyttää liikunta- ja terveystietojaan.

Tyydyttävän arvosanan saadessaan opiskelija:

1. alittaa selvästi ikäryhmänsä kunnan keskitason
2. pystyy yksinkertaisiin liikuntasuorituksiin
3. osallistuu toimintaan asianmukaisin välinein ja varustein.

Välttävän arvosanan taustalla edellä mainitut seikat, mutta toimintaan osallistuminen on vähäistä. Heikon arvosanan saanut ei ole osallistunut toimintaan ollenkaan.

LILD2 Liikunnan lukiodiplomi

Liikuntadiplomin saamisen ehtona on, että opiskelija on suorittanut vähintään viisi liikunnan kurssia, joista yksi voi olla liikunnan lukiodiplomikurssi. Lukiodiplomi koostuu: oman lajin erityisosaamisesta, liikuntakykyisyys-testeistä, oman lajin tutkielmasta, liikuntatunneilla esiin tulleesta harrastuneisuudesta/yhteistyötaitoista sekä lukioaikaisen liikunnan portfolioista. Opettaja arvioi kurssien aikana oppilaan sosiaalisia taitoja ja yhteistyökykyisyyttä. Diplomikurssi on liikunnan erityisosaamisen kurssi ja sen suorittamisesta on hyötyä mm kasvatus-, liikunta- tai terveydenhoitoalalle aikoville.